

**Gemensamt yttrande
03/2021 från EDPB och EDPS
om förslaget till
Europaparlamentets och
rådets förordning om
dataförvaltning
(dataförvaltningsakten)**

Version 1.1

Versionshistorik

Version 1.1	9 juni 2021	Smärre redaktionella ändringar
Version 1.0	10 mars 2021	Antagande av det gemensamma yttrandet

**Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND.....	5
2	DET GEMENSAMMA YTTRANDETS TILLÄMPNINGSSOMRÅDE	6
3	BEDÖMNING	8
3.1	Allmänna kommentarer.....	8
3.2	Allmänna frågor som rör förhållandet mellan förslaget och unionsrätten på området för skydd av personuppgifter	9
3.3	Vidareutnyttjande av vissa kategorier av skyddade data som innehas av offentliga myndigheter	18
3.3.1	Förhållandet mellan förslaget och direktivet om öppna data och den allmänna dataskyddsförordningen	18
3.3.2	Artikel 5: villkor för vidareutnyttjande av data från offentliga myndigheter.....	21
3.3.3	Artikel 5.11: vidareutnyttjande av ”mycket känsliga” icke-personuppgifter	26
3.3.4	Artikel 6: avgifter för vidareutnyttjande av data.....	27
3.3.5	Styrning och institutionella aspekter: Artikel 7 (behöriga organ). Artikel 8 (gemensam informationspunkt).	28
3.4	Krav som är tillämpliga på leverantörer av datadelningstjänster	29
3.4.1	Dataförmedlare enligt artikel 9.1 b: förmedlingstjänster mellan registrerade och potentiella dataanvändare.....	33
3.4.2	Dataförmedlare enligt artikel 9.1 c: ”datakooperativ”	35
3.4.3	Artikel 10: anmälningssystem – allmänna krav för registrering – innehållet i anmälan, resultat av (och tidpunkt för) anmälan. Artikel 11: Villkor för tillhandahållande av datadelningstjänster	36
3.4.4	Artiklarna 12 och 13: behöriga myndigheter och övervakning av efterlevnaden (med avseende på artiklarna 10 och 11).....	39
3.5	Dataaltruism	41
3.5.1	Samspelet mellan dataaltruism och samtycke enligt den allmänna dataskyddsförordningen	41
3.5.2	Artiklarna 16–17: registreringssystem – allmänna krav för registrering – innehållet i registreringen, resultat av (och tidpunkt för) registreringen.	45
3.5.3	Artiklarna 18–19: transparenskrav och ”särskilda krav för att skydda de registrerades och rättssubjekts rättigheter och intressen när det gäller deras data”	46
3.5.4	Artiklarna 20 och 21: behöriga myndigheter för registrering och övervakning av efterlevnaden.....	48
3.5.5	Artikel 22: Europeiskt formulär för samtycke till dataaltruism	48

3.6	Internationella överföringar av data: artikel 5.9–5.13, skälen 17 och 19, artikel 30	49
3.7	Övergripande bestämmelser om institutionella ramar, klagomål, Europeiska datainnovationsstyrelsens expertgrupp, delegerade akter, sanktioner, utvärdering och översyn, ändringar av förordningen om en gemensam digital ingång, övergångsbestämmelser och ikraftträdande.....	50
3.7.1	Artikel 23: krav som avser behöriga myndigheter	50
3.7.2	Artikel 24: klagomål. Artikel 25: rätten till ett effektivt rättsmedel.....	51
3.7.3	Artiklarna 26 och 27: sammansättning och uppgifter från Europeiska datainnovationsstyrelsens expertgrupp	52
3.7.4	Artikel 31: sanktioner för överträdelser av förslaget, vilka ska fastställas.....	53
3.7.5	Artikel 33: ändringar av förordning (EU) 2018/1724.....	54

Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen har antagit följande gemensamma yttrande

med beaktande av artikel 42.2 i Europaparlamentets och rådets förordning 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG, och

med beaktande av EES-avtalet, särskilt bilaga XI och protokoll 37, i dess ändrade lydelse enligt gemensamma EES-kommitténs beslut nr 154/2018 av den 6 juli 2018.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1 BAKGRUND

1. Förslaget till dataförvaltningsakt (*förslaget*) har antagits i enlighet med meddelandet *En EU-strategi för data (datastrategin)*¹.
2. Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) och Europeiska datatillsynsmannen (EDPS) konstaterar att kommissionen föreskriver i datastrategin att "[a]llmänheten kommer att lita på och ta till sig datadrivna innovationer först när de är övertygade om att all delning av personuppgifter inom EU sker i full överensstämmelse med unionens strikta dataskyddsregler"².
3. Såsom specificeras i motiveringen till förslaget är syftet med förslaget att "främja att data görs tillgängliga för användning genom att man ökar förtroendet för dataförmedlarna och stärker mekanismerna för datadelning i hela EU. Instrumentet är tänkt att hantera följande situationer:
 - Göra data från den offentliga sektorn tillgängliga för vidareutnyttjande i situationer där sådana data omfattas av andras rättigheter.
 - Dela data mellan företag mot ersättning i någon form.
 - Möjliggöra användning av personuppgifter med hjälp av en "förmedlare av delning av personuppgifter" som utformats för att hjälpa enskilda att utöva sina rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.
 - Möjliggöra användning av data av altruistiska skäl"³.
4. Kommissionen har när den har lagt fram förslaget särskilt varit av den uppfattningen att "[d]en nya förordningen kommer att säkerställa en god förvaltningsram till stöd för gemensamma europeiska dataområden och se till att innehavare frivilligt kan göra data tillgängliga. Den kommer att komplettera

¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En EU-strategi för data*, 19 februari 2020, COM(2020) 66 final.

² *En EU-strategi för data*, Inledning, s. 1.

³ Motivering, s. 1.

de kommande reglerna om värdefulla dataset enligt direktivet om öppna data, vilket kommer att säkerställa kostnadsfri tillgång i hela EU till vissa dataset i ett maskinläsbart format och genom standardiserade programmeringsgränssnitt⁴.

5. I datastrategin framhålls även att ”tillgång till data krävs för att träna AI-system, med produkter och tjänster som snabbt går från igenkänning av mönster och generering av insikter till mer sofistikerade prognostekniker och därmed bättre beslut”⁵.
6. Såsom konstateras i motiveringen till förslaget är ”samspelet med lagstiftningen om personuppgifter [...] särskilt viktigt. I och med den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation har EU upprättat en solid och tillförlitlig rättslig ram för skydd av personuppgifter som kan utgöra en standard för övriga världen”⁶.
7. EDPB och EDPS påpekar också att förslaget enligt dess motivering syftar till ”att underlätta datadelning, bland annat genom att stärka förtroendet för de förmedlare av datadelning som förväntas utnyttjas i de olika dataområdena. Syftet är inte att bevilja, ändra eller ta bort väsentliga rättigheter i fråga om tillgång till och användning av data. Den typen av åtgärder planeras ingå i en eventuell datalag (2021)”⁷. Vid tidpunkten för utarbetandet av detta gemensamma yttrande finns något syfte eller innehåll från en sådan datalag ännu inte tillgängligt.

2 DET GEMENSAMMA YTTRANDETS TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

8. Den 25 november 2020 offentliggjorde kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om dataförvaltning (dataförvaltningsakten) (*förslaget*).
9. Den 25 november 2020 begärde kommissionen ett gemensamt yttrande från EDPB och EDPS på grundval av artikel 42.2 i förordning (EU) 2018/1725 (*EU:s allmänna dataskyddsförordning*) om förslaget.
10. **Förslaget har särskild betydelse för skyddet av enskildas rättigheter och friheter med avseende på behandling av personuppgifter. Yttrandets tillämpningsområde är begränsat till de aspekter av förslaget som hänför sig till skyddet av personuppgifter, vilka har konstaterats utgöra en central aspekt av förslaget, om än inte den viktigaste aspekten.**
11. I detta avseende konstaterar EDPB och EDPS att det i skäl 3 föreskrivs att ”[d]enna förordning påverkar därmed inte tillämpningen av [...] förordning (EU) 2016/679”.
12. EDPB och EDPS anser att det underliggande målet att stärka förtroendet för att underlätta tillgången till uppgifter och gynna den digitala ekonomin i EU faktiskt grundar sig på **behovet av att säkerställa och upprätthålla respekten för och tillämpningen av EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter**. Tillämplig EU-lagstiftning på detta område, särskilt förordning (EU) 2016/679

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/ganda_20_2103#European%20Data%20Spaces.

⁵ Datastrategin, s. 2 och 3.

⁶ Motivering, s. 1.

⁷ Motivering, s. 1.

(allmän dataskyddsförordning), ska betraktas som en förutsättning som kan ligga till grund för ytterligare lagstiftningsförslag utan att påverka eller inkräkta på relevanta befintliga bestämmelser, inbegripet när det gäller tillsynsmyndigheternas behörighet och andra styrningsaspekter⁸.

13. Enligt EDPB och EDPS är det därför viktigt att **all eventuell bristande överensstämmelse och eventuella konflikter med den allmänna dataskyddsförordningen undviks tydligt i lagtexten i förslaget**. Detta gäller inte enbart av rättssäkerhetsskäl, utan även för att undvika att förslaget direkt eller indirekt äventyrar den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter som fastställs i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
14. I synnerhet påtalar EDPB och EDPS i detta gemensamma yttrande bristande överensstämmelse med EU:s dataskyddslagstiftning (samt med annan EU-lagstiftning, såsom direktivet om öppna data) och problem, till exempel med avseende på rättssäkerhet, som skulle uppkomma om det nuvarande förslaget trädde ikraft.
15. Eftersom förslaget, såsom beskrivs närmare i detta gemensamma yttrande, ger upphov till ett stort antal allvarliga farhågor, vilka ofta är sammanflätade, i samband med skyddet av den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter, **är syftet med detta gemensamma yttrande inte att tillhandahålla en uttömmande förteckning över frågor som lagstiftaren ska behandla, och inte heller alltid alternativa förslag eller förslag på formulering. Detta gemensamma yttrande ska istället behandla de huvudsakliga kritiska områdena i förslaget**. Samtidigt står EDPB och EDPS fortsatt till förfogande för att tillhandahålla ytterligare förtydliganden och utbyten med kommissionen.
16. EDPB och EDPS är också medvetna om att lagstiftningsprocessen om förslaget pågår och betonar att de **står till förfogande för medlagstiftarna för att tillhandahålla ytterligare råd och rekommendationer under hela denna process**, särskilt för att säkerställa rättssäkerhet för fysiska personer, ekonomiska operatörer och offentliga myndigheter, vederbörligt skydd av personuppgifter för registrerade i enlighet med EUF-fördraget, EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och regelverket om dataskydd, en hållbar digital miljö med nödvändiga ”kontroller och motvikt”.
17. Denna uppmaning att involvera dataskyddsmyndigheterna gäller också, på grund av eventuella viktiga kopplingar till förslaget⁹, eventuella kommande förslag till en EU-datalag.

⁸ Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande 3/2020 om EU-strategin för data, punkt 64: ”Datatillsynsmannen understryker slutligen att de befogenheter som de **oberoende tillsynsmyndigheterna för dataskydd** har vederbörligen måste respekteras i samband med framtida styrningsmekanismer. Dessutom kommer genomförandet av strategin, som leder till en mer omfattande användning av data, att kräva en **betydande ökning av resurserna för dataskyddsmyndigheter** och andra offentliga tillsynsorgan, särskilt i fråga om **teknisk expertis och kapacitet**. Samarbete och gemensamma utredningar mellan alla relevanta offentliga tillsynsorgan, inbegripet tillsynsmyndigheter för dataskydd, bör uppmuntras.”

⁹ I den konsekvensbedömning som åtföljer förslaget, SWD(2020) 295 final, anges följande på sidan 6 (fetstil tillagd): ”Det nuvarande initiativet är **ett första steg i den strategi i två steg** som tillkännagavs i EU-strategin för data. **Initiativet** ska ta itu med det akuta behovet av att underlätta datadelning genom en möjliggörande **styrningsram**. I ett andra steg kommer kommissionen att behandla frågor som rör **vem som kontrollerar eller ”äger” uppgifterna, dvs. de materiella rättigheterna när det gäller vem som kan få tillgång till och använda vilka uppgifter under vilka omständigheter**. Införandet av sådana rättigheter kommer att granskas inom ramen

3 BEDÖMNING

3.1 Allmänna kommentarer

18. EDPB och EDPS erkänner det legitima målet att främja att data görs tillgängliga för användning genom att öka förtroendet för dataförmedlare och genom att stärka mekanismerna för datadelning i hela EU, och understryker samtidigt att skyddet av personuppgifter är en väsentlig och integrerad del av det förtroende som enskilda personer och organisationer bör ha i samband med utvecklingen av den digitala ekonomin. Förslaget till en förordning om dataförvaltning i EU (dataförvaltningsakten) ska också beaktas mot bakgrund av den digitala ekonomins ökade beroende av behandling av personuppgifter och av utveckling av ny teknik såsom analys av stora datamängder och artificiell intelligens.
19. EDPB och EDPS understryker att medan den allmänna dataskyddsförordningen grundades på behovet av att stärka den grundläggande rätten till uppgiftsskydd, är det tydligt att förslaget fokuserar på att frigöra den ekonomiska potentialen från vidareutnyttjande och delning av data. Såsom anges i skäl 3, syftar förslaget således till att "förbättra villkoren för datadelning på den inre marknaden". **EDPB och EDPS noterar dock att det i förslaget, även med beaktande av den åtföljande konsekvensbedömningen, inte tas vederbörlig hänsyn till behovet av att säkerställa och garantera den skyddsnivå för personuppgifter som föreskrivs i EU-lagstiftningen. EDPB och EDPS anser att denna politiska utveckling mot en datadriven ekonomisk ram som inte tar tillräcklig hänsyn till aspekter som rör skydd av personuppgifter medför allvarliga farhågor med avseende på grundläggande rättigheter.** I detta hänseende framhåller EDPB och EDPS att alla förslag, inbegripet kommande initiativ med koppling till data som kan komma att påverka behandling av personuppgifter, såsom en EU-datalag, måste säkerställa och upprätthålla respekten för och tillämpningen av EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter.
20. **EDPB och EDPS framhåller vidare att Europeiska unionens modell bygger på att dess värderingar och grundläggande rättigheter integreras i den politiska utvecklingen, och att den allmänna dataskyddsförordningen måste betraktas som den grund på vilken en europeisk modell för datastyrning kan utvecklas. Såsom redan konstaterats i olika politiska sammanhang, såsom under kampen mot covid-19-pandemin, ska EU:s rättsliga ram på området för skydd av personuppgifter betraktas som ett incitament, snarare än ett hinder, för utvecklingen av en dataekonomi som överensstämmer med unionens värden och principer.**
21. EDPB och EDPS litar på att medlagstiftarna genom detta gemensamma yttrande informeras för att säkerställa antagandet av ett lagstiftningsinstrument som fullt ut är förenligt med EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter och därför ökar förtroendet genom att upprätthålla den skyddsnivå som föreskrivs i EU-lagstiftningen under överinseende av de oberoende dataskyddsmyndigheter som inrättats enligt artikel 16.2 i EUF-fördraget.

för **datalagen (2021)**. De olika berörda parternas motstridiga intressen och åsikter om vad som är rättvist i detta avseende gör att dessa frågor blir mycket omdebatterade, vilket motiverar mer tid".

3.2 Allmänna frågor som rör förhållandet mellan förslaget och unionsrätten på området för skydd av personuppgifter

22. Förslaget innehåller flera hänvisningar till efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen – i vilken det fastställs bestämmelser om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter (se bland annat skäl 3 och skäl 28 i förslaget: ”I de fall då leverantörer av datadelningstjänster är personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679 är de bundna av bestämmelserna i den förordningen.”).
23. EDPB och EDPS anser att skäl 3, mot bakgrund av omfattningen av den behandling av personuppgifter till vilken förslaget hänvisar, även bör innehålla en hänvisning till direktiv 2002/58/EG (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation), eftersom det också ingår i EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter som förslaget ska följa.
24. Mer allmänt anser EDPB och EDPS att **varken förslagets anda eller ordalydelse får undergräva skyddsnivån och att det måste säkerställa full överensstämmelse med alla de principer och regler** som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen för att på ett effektivt sätt garantera de grundläggande rättigheterna i fråga om skydd av personuppgifter enligt artikel 8 i stadgan och artikel 16 i EUF-fördraget.
25. Med beaktande av ovanstående anser EDPB och EDPS, vilket utvecklas närmare i följande punkter i detta gemensamma yttrande, att **förslaget medför betydande inkonsekvenser i förhållande till den allmänna dataskyddsförordningen** och annan unionslagstiftning¹⁰, särskilt med avseende på följande fem aspekter:
 - a) Förslagets syfte och tillämpningsområde.
 - b) De definitioner och den terminologi som används i förslaget.

¹⁰ Även om denna iakttagelse inte enbart rör behandling av personuppgifter, noterar EDPB och EDPS också att det kan uppkomma förvirring och oklarheter i fråga om hur förslaget ska tillämpas tillsammans med **förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen**. I detta avseende bör det påpekas att definitionerna av ”behandling”, ”användare”, ”professionella användare” och ”datalokaliseringsskrav”, liksom andra bestämmelser i förordningen om andra data än personuppgifter (se t.ex. artikel 6 – Dataportering), kanske är **inkonsekventa** eller överlappar med definitionerna och de övriga bestämmelserna i förslaget. När det gäller vidareutnyttjande av data som innehas av offentliga myndigheter som är skyddade för att det är frågan om insynsskyddade statistiska uppgifter bör det dessutom påpekas att de villkor för vidareutnyttjande som fastställs i artikel 5.3–5.4, trots den princip som fastställs i artikel 3.3 i förslaget, inte är förenliga med de sektorsbestämmelser som fastställts på EU-nivå för skydd av konfidentiella uppgifter som används för statistiska ändamål (se Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program och kommissionens förordning (EU) nr 557/2013 av den 17 juni 2013 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik vad gäller tillgång till konfidentiella uppgifter för vetenskapliga syften och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 831/2002.

c) Rättslig grund för behandling av personuppgifter.

d) Oklar åtskillnad mellan (behandling av) personuppgifter och andra data än personuppgifter (och oklart förhållande mellan förslaget och förordningen om det fria flödet av andra data än personuppgifter).

e) Styrning/uppgifter och befogenheter från de behöriga organ och myndigheter som ska utses i enlighet med förslaget, med beaktande av de uppgifter och befogenheter som de dataskyddsmyndigheter som är ansvariga för skyddet av fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter har i samband med behandling av personuppgifter samt för att underlätta det fria flödet av personuppgifter inom unionen.

A. Syfte och tillämpningsområde

26. I artikel 1.2 i förslaget föreskrivs följande: "Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av särskilda bestämmelser i andra unionsrättsakter om tillgång till eller vidareutnyttjande av vissa kategorier av data eller krav som rör behandling av personuppgifter eller icke-personuppgifter.

Om en sektorsspecifik unionsrättsakt kräver att offentliga myndigheter, leverantörer av datadelningstjänster eller registrerade enheter som tillhandahåller tjänster baserade på dataaltruism uppfyller specifika ytterligare tekniska, administrativa eller organisatoriska krav, däribland genom ett auktorisations- eller certifieringssystem, bör de bestämmelserna i den sektorsspecifika unionsrättsakten också gälla."

27. **För att förtydliga rekommenderar EDPB och EDPS införandet av en bestämmelse i artikel 1 i förslaget i vilken det tydligt och entydigt anges att förslaget inte på något sätt påverkar enskilda personers skyddsnivå när det gäller behandling av personuppgifter enligt bestämmelserna i unionsrätten och nationell lagstiftning och att förslaget inte ändrar några skyldigheter och rättigheter som fastställs i dataskyddslagstiftningen. Detta tillägg skulle förbättra rättssäkerheten och garantera att den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter inte undergrävs.**
28. I detta avseende framgår det inte varför artikel 9.2 i förslaget innehåller en liknande specifikation som hänvisar till leverantörer av datadelningstjänster¹¹ och inte (i tillämpliga delar, även hänvisar till offentliga myndigheter, vidareutnyttjare, dataaltruismorganisationer) som en övergripande bestämmelse i artikel 1 i förslaget.

B. Definitionerna i förslaget är oförenliga med definitionerna och de centrala begreppen i den allmänna dataskyddsförordningen och behöver därför ändras eller förtydligas

29. Definitionen av "datainnehavare" i artikel 2.5 i förslaget: "juridisk person eller den registrerade som i enlighet med tillämplig unionslagstiftning eller nationell lagstiftning har rätt att bevilja tillgång till eller

¹¹ I artikel 9.2 föreskrivs följande: "Kapitlet ska inte påverka tillämpningen av annan unionslagstiftning eller nationell lagstiftning på leverantörer av datadelningstjänster, inbegripet tillsynsmyndigheternas befogenheter att säkerställa att tillämplig lagstiftning följs, i synnerhet när det gäller skyddet av personuppgifter och konkurrenslagstiftningen".

delar vissa personuppgifter eller icke-personuppgifter som den har kontroll över” överensstämmer inte med de övergripande principerna samt ordalydelsen i den allmänna dataskyddsförordningen.

30. I detta hänseende noterar EDPB och EDPS att det kan uppkomma rättsosäkerhet, eftersom det inte finns någon hänvisning i den allmänna dataskyddsförordningen till den registrerades rätt att bevilja tillgång till eller dela sina personuppgifter med tredje parter och än mindre till en motsvarande rätt för den juridiska personen, som förefaller kunna härledas från definitionen av ”datainnehavare”. Den allmänna dataskyddsförordningen garanterar snarare varje enskild persons rätt till skydd av personuppgifter som rör honom eller henne och hänvisar till en omfattande uppsättning regler för behandling av personuppgifter som är bindande för varje enhet som behandlar uppgifterna (personuppgiftsansvarig/gemensam personuppgiftsansvarig) eller behandlar uppgifterna på den personuppgiftsansvariges vägnar (personuppgiftsbiträde)¹².
31. **I detta avseende anser EDPB och EDPS att det skulle vara lämpligare att hänvisa till huruvida och på vilka villkor en viss behandling av personuppgifter kan utföras eller inte, i stället för att ange att en juridisk person har rätt att bevilja tillgång till eller dela personuppgifter.**
32. EDPB och EDPS skulle vilja se ett förtydligande att både tillgång till och delning av personuppgifter utgör behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 4.2 i den allmänna dataskyddsförordningen.
33. Enligt dataskyddslagstiftningen är behandlingen av personuppgifter laglig om den registrerade (den identifierade eller identifierbara fysiska person som personuppgifterna avser) har lämnat sitt samtycke till att dennes personuppgifter behandlas för ett eller flera specifika ändamål eller om en annan lämplig rättslig grund enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen kan tillämpas på ett giltigt sätt.
34. Ovannämnda överväganden görs särskilt mot bakgrund av artikel 8 i stadgan: ”1. Var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. 2. Dessa uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund.”
35. EDPB och EDPS hyser även betänkligheter vad gäller ordalydelsen i skäl 14 i förslaget (understrykning tillagd): ”Företagen och de registrerade bör kunna lita på att vidareutnyttjandet av vissa kategorier av skyddade data, som innehas av den offentliga sektorn, sker på ett sätt som är i enlighet med deras

¹² Se även skälen 6 och 7 i den allmänna dataskyddsförordningen (fetstil tillagd):

”6. Den snabba tekniska utvecklingen och globaliseringen har skapat nya utmaningar vad gäller skyddet av personuppgifter. Omfattningen av insamling och delning av personuppgifter har ökat avsevärt. Tekniken gör det möjligt för både privata företag och offentliga myndigheter att i sitt arbete använda sig av personuppgifter i en helt ny omfattning. Allt fler fysiska personer gör sina personliga uppgifter allmänt tillgängliga, världen över. Tekniken har omvandlat både ekonomin och det sociala livet, och bör ytterligare underlätta det fria flödet av personuppgifter inom unionen samt överföringar till tredjeländer och internationella organisationer, samtidigt som en **hög skyddsnivå säkerställs för personuppgifter**.

7. Dessa förändringar kräver en **stark och mer sammanhängande ram för dataskyddet** inom unionen, uppbackad av **kraftfullt tillsynsarbete**, eftersom det är viktigt att skapa den **tillit** som behövs för att utveckla den digitala ekonomin över hela den inre marknaden. **Fysiska personer bör ha kontroll över sina egna personuppgifter. Den rättsliga säkerheten och smidigheten** för fysiska personer, ekonomiska operatörer och myndigheter bör stärkas.”

rättigheter och intressen.” Detsamma gäller för artikel 11.6, i vilken hänvisas till ”garantier på plats för att säkra att datainnehavarna och dataanvändarna erhåller tillgång till sina data vid insolvens”, samt för artikel 19, ”Särskilda krav för att skydda de registrerades och rättssubjekts rättigheter och intressen när det gäller deras data”, i vilken det under punkt 1 a hänvisas till ”de ändamål av allmänt intresse för vilka den [en enhet som registrerats i registret över erkända dataaltruismorganisationer] tillåter att deras data [från datainnehavarna] behandlas av dataanvändare”.

36. I detta avseende påpekar EDPB och EDPS att den registrerades rättigheter och intressen när det gäller dennes personuppgifter å ena sidan och juridiska personers rättigheter och intressen när det gäller information som hänför sig till dem å andra sidan inte är av samma slag (de sistnämnda avser inte människans värdighet eller rätten till integritet och uppgiftsskydd, utan snarare industriell äganderätt, såsom företagshemligheter, patent och varumärken). Med tanke på ovannämnda mångfald kan nämnda bestämmelser därför inte anses vara ”solida” i begreppsmässigt hänseende och kan dessutom även vara svåra att genomföra och kan därför ge upphov till rättslig osäkerhet. Till exempel vid insolvens (till vilket hänvisas i artikel 11.6) skiljer sig de befintliga garantierna för att göra det möjligt för datainnehavare att få tillgång till andra data än personuppgifter i praktiken avsevärt från villkoren och begränsningarna för den fortsatta behandlingen av personuppgifter. Det är frågan om olika frågor som kräver olika lösningar¹³ och hänvisningen till båda under skyldigheten för leverantören av datadelningstjänster att säkerställa kontinuiteten i tillhandahållandet av tjänster (inbegripet delning av personuppgifter) är i vart fall förvirrande, om inte uppenbart oförenlig med den allmänna dataskyddsförordningen.
37. Definitionen av ”dataanvändare”¹⁴ enligt artikel 2.6 är också en ny definition som införs genom förslaget, vars samspel – i fråga om personuppgifter – med definitionen av mottagare¹⁵ enligt artikel 4.9 i den allmänna dataskyddsförordningen är oklart. Vi noterar i detta avseende att det i artikel 11.1 i förslaget föreskrivs följande: ”Leverantören får inte använda de data för vilka tjänsten tillhandahålls för andra ändamål än att ställa dem till dataanvändarnas förfogande [...]”. Denna bestämmelse jämförd med definitionen av ”dataanvändare” ger upphov till rättsosäkerhet på grund av olika begrepp, nämligen ”mottagare” enligt den allmänna dataskyddsförordningen och ”dataanvändare” enligt förslaget, vilket skulle medföra svårigheter vid den praktiska tillämpningen. Dessutom kan definitionen i artikel 2.6 vara vilseledande om den tolkas som en hänvisning till en fysisk eller juridisk person som har rätt att använda personuppgifter för kommersiella och icke-kommersiella ändamål. Vidare är även hänvisningen till en sådan ”rätt” och dess innebörd (dess rättsliga grund och effekt) oklar.

¹³ I händelse av insolvens bör man till exempel beakta det faktum att det medför en förändring av vem som är personuppgiftsansvarig för databehandlingen. Den nya personuppgiftsansvarige ska särskilt fastställa vilka uppgifter som kan behandlas, identifiera för vilka ändamål uppgifterna ursprungligen har erhållits, fastställa den lagliga grunden för delning av uppgifterna, säkerställa överensstämmelse med dataskyddsprinciperna, särskilt laglighet, korrekthet och öppenhet, informera de registrerade om ändringar som rör behandlingen av deras uppgifter och beakta att de registrerade kan utöva sin rätt att göra invändningar.

¹⁴ Artikel 2.6 i förslaget: ”**dataanvändare: fysisk eller juridisk person** som har laglig tillgång till **vissa** personuppgifter [...] **och** som **har rätt att använda dessa data** för kommersiella eller icke-kommersiella ändamål.”

¹⁵ I artikel 4.9 i den allmänna dataskyddsförordningen fastställs följande definition: ”**mottagare:** en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ till vilket personuppgifterna utlämnas, vare sig det är en tredje part eller inte [...]”.

38. Dessutom är samspelet mellan begreppet dataanvändare i egenskap av "fysisk eller juridisk person [som har rätt att använda data för kommersiella och icke-kommersiella ändamål]" och begreppen personuppgiftsansvarig, gemensam personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde enligt den allmänna dataskyddsförordningen också oklart. I förslaget hänvisas vidare till en eventuell klassificering som personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde och deras skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen för leverantörer av datadelningstjänster¹⁶, men inte för dataanvändare eller dataaltruismorganisationer (trots att de sistnämnda också kan vara personuppgiftsansvariga, gemensamt personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden enligt den allmänna dataskyddsförordningen).
39. **Mer allmänt framhåller EDPB och EDPS att rollerna med avseende på lagstiftningen om skydd av personuppgifter (personuppgiftsansvarig, personuppgiftsbiträde eller gemensam personuppgiftsansvarig) bör definieras i förslaget för varje typ av "aktör" (leverantör av datadelningstjänster, dataaltruismorganisation, dataanvändare), både för att undvika tvetydigheter om de tillämpliga skyldigheterna i den allmänna dataskyddsförordningen och för att förbättra lagtextens läsbarhet.**
40. Liknande frågor, nämligen det **oklara förhållandet till de definitioner och bestämmelser som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen**, rör definitionen av "datadelning" i artikel 2.7 i förslaget (som bland annat hänvisar till "gemensam eller individuell användning av dessa delade data"). Vad gäller personuppgifter är det även milt uttryckt förvirrande med gemensam användning av personuppgifter (både av datainnehavaren, den juridiska personen, och en dataanvändare) direkt eller via en förmedlare.
41. Liknande farhågor – vilka behandlas närmare nedan – rör begreppet "tillstånd [från juridiska personer till vidareutnyttjande av data]", för vilket det emellertid inte tillhandahålls någon definition i förslaget.
42. Definitionen av "metadata" i artikel 2.4 är även problematisk med avseende på skyddet av personuppgifter, eftersom den hänvisar till "data om en fysisk eller juridisk persons aktivitet som samlas in i syfte att tillhandahålla en datadelningstjänst, exempelvis dag, tid, geolokaliseringsdata, aktivitetens varaktighet och kopplingar till andra fysiska personer eller juridiska personer som har inrättats av den person som använder tjänsten". Sådana data kan omfatta personuppgifter.
43. Såsom beskrivs närmare i detta gemensamma yttrande kan förslaget, med beaktande av artikel 11.2, tolkas som att en rättslig grund för behandling av metadata införs. I artikel 11 i förslaget verkar fastställas att leverantören, som ett villkor för tillhandahållandet av datadelningstjänsten, faktiskt bör kunna använda ovannämnda metadata "för utvecklingen av denna [datadelnings]tjänst". Lagtexten innehåller inte heller någon hänvisning till att leverantören av datadelningstjänster måste förlita sig på en lämplig rättslig grund för behandling av personuppgifter enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen.
44. **Mer allmänt anser EDPB och EDPS att eftersom förslaget, såsom anges uttryckligen i själva förslaget, inte påverkar tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen, bör de definitioner som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas och bör inte indirekt ändras eller**

¹⁶ Se skäl 28: "I de fall då leverantörer av datadelningstjänster är personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden i den mening som avses i förordning (EU) 2016/679 är de bundna av bestämmelserna i den förordningen."

undanröjas genom förslaget och de nya definitionerna bör, i den mån de avser behandling av personuppgifter, inte "i sak", innehålla "regler" som är oförenliga med andemeningen och ordalydelsen i den allmänna dataskyddsförordningen.

45. Denna specifikation är särskilt viktig på grund av den kumulativa effekten vad gäller bristen på klarhet och den rättsosäkerhet som förslaget ger upphov till, när mer än en oklar definition ingår i samma bestämmelse (se, till exempel, artikel 7.2 c i förslaget, där det hänvisas till "samtycke eller tillstånd för vidareutnyttjande för altruistiska och andra ändamål i linje med särskilda beslut av datainnehavarna").
46. **Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar EDPB och EDPS att förslaget förtydligas och ändras för att säkerställa att det inte kvarstår några inkonsekvenser i förhållande till definitionerna och begreppen i den allmänna dataskyddsförordningen, i den mån personuppgifter berörs.**

C. För att undvika rättsosäkerhet bör den tillämpliga rättsliga grunden i den allmänna dataskyddsförordningen för behandling av personuppgifter specificeras bättre i förslaget.

47. EDPB och EDPS noterar att det i flera bestämmelser i förslaget hänvisas till "tillstånd från datainnehavare" för användningen av data
 - Artikel 5.6: "den offentliga myndigheten [ska] stödja vidareutnyttjare som begär de registrerades samtycke och/eller tillstånd från rättssubjekt vars rättigheter och intressen kan påverkas av ett sådant vidareutnyttjande". Detta specificeras närmare i skäl 11: "De offentliga myndigheterna bör, i tillämpliga fall, underlätta vidareutnyttjande av data efter att de registrerade samtyckt eller juridiska personer med lämpliga tekniska metoder gett sitt tillstånd till vidareutnyttjande av data som rör dem."
 - Artikel 7.2 c: "Bistånd till offentliga myndigheter, i förekommande fall, när de behöver vidareutnyttjarnas samtycke eller tillstånd för vidareutnyttjande för altruistiska och andra ändamål i linje med särskilda beslut av datainnehavarna [...]."
 - Artikel 11.11: "När en leverantör tillhandahåller verktyg för att erhålla de registrerades samtycke eller erhålla tillstånd att behandla data som tillhandhålls av juridiska personer."
 - Artikel 19.3: "När en enhet som registrerats i registret över erkända dataaltruismorganisationer tillhandahåller verktyg för att erhålla de registrerades samtycke eller erhålla tillstånd att behandla data som tillhandhålls av juridiska personer." Detta specificeras närmare i skäl 36: "Juridiska personer skulle kunna ge tillstånd till behandling av deras icke-personuppgifter för ett antal ändamål som inte definieras vid den tidpunkt då de ger sitt tillstånd."
48. EDPB och EDPS konstaterar i detta avseende att det i de flesta fall är oklart om föremålet för tillståndet skulle vara vidareutnyttjande av personuppgifter eller andra data än personuppgifter eller bådadera.
49. EDPB och EDPS påpekar också att vid behandling av personuppgifter kan **det "tillstånd" som avses i förslaget inte ersätta behovet av en lämplig rättslig grund enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen för laglig behandling av personuppgifter**. Med andra ord är behandling av personuppgifter endast laglig enligt den allmänna dataskyddsförordningen om och i den utsträckning som minst en av de rättsliga grunderna enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen är tillämpliga. För att undvika oklarheter bör denna aspekt tydligt anges i förslaget.

50. Även om begreppet "tillstånd" (vilket dock behöver definieras i lagtexten i förslaget) tolkas som "ett beslut (ett affärsmässigt val) som fattas av en juridisk person för att tillåta behandling av personuppgifter om en sådan juridisk person har en rättslig grund enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen för att tillåta sådan behandling", ska det noteras att en bokstavlig tolkning av vissa bestämmelser i förslaget inte tycks stödja en sådan tolkning som är förenlig med den allmänna dataskyddsförordningen. Exempelvis innehåller artikel 5.6 i förslaget följande hänvisning: "[i] de fall då vidareutnyttjande av data inte kan beviljas i enlighet med de skyldigheter som fastställs i styckena 3–5, och det inte finns någon annan rättslig grund för överföring av data inom ramen för förordning (EU) 2016/679, ska den offentliga myndigheten stödja vidareutnyttjare som begär de registrerades samtycke och/eller tillstånd från rättssubjekt"¹⁷. I dessa situationer förefaller "tillstånd" utgöra ett alternativ till minst en av de rättsliga grunder (den registrerades samtycke) som föreskrivs enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen.
51. Dessutom är skäl 6 i förslaget oklart vad gäller den lämpliga rättsliga grunden för behandling av personuppgifter, eftersom det där hänvisas till att behandling av personuppgifter "i allmänhet" bör ske på de rättsliga grunder som anges i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen¹⁸.
52. Från en annan synvinkel, såsom beskrivs närmare i detta yttrande, betonar EDPB och EDPS att det föreligger ett behov av att **klargöra förhållandet mellan de olika scenarier som anges i förslaget och artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen**, som reglerar situationer där behandling av personuppgifter för ett annat ändamål än det för vilket personuppgifterna har samlats in inte grundar sig på den registrerades samtycke.
53. **Mot bakgrund av förslagets syfte och innehåll anser EDPB och EDPS därför att förslaget inte kan åberopas som unionslagstiftning som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23.1 i den allmänna dataskyddsförordningen för att motivera behandling för ett annat ändamål än det för vilket personuppgifterna ursprungligen samlades in, när sådan behandling inte grundar sig på samtycke, i enlighet med artikel 6.4 i dataskyddsförordningen.**
54. **Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar EDPB och EDPS att det i lagtexten i förslaget specificeras att behandling av personuppgifter alltid måste baseras på en lämplig rättslig grund enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen.**
55. Som ett exempel på möjlig inkonsekvens med avseende på den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter, hänvisar vi till artikel 11.2 i förslaget, enligt vilken "[d]e metadata som samlas in genom tillhandahållandet av datadelningstjänsten [endast] får [...] användas för utvecklingen av denna tjänst". I detta avseende erinrar vi om att de metadata som avses i förslaget¹⁹ kan utgöra information som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person och i detta fall måste behandlas

¹⁷ Se även artikel 7.2 c, artikel 11.11 och artikel 19.3 i ovannämnda förslag.

¹⁸ I skäl 6 i förslagen anges särskilt följande (fetstil tillagd): "När det gäller personuppgifter bör behandlingen av dessa **i allmänhet** ske på en eller flera av de grunder för behandling som anges i artikel 6 i förordning (EU) 2016/679."

¹⁹ Enligt artikel 2.4 i förslaget avses med metadata "data om en fysisk eller juridisk persons aktivitet som samlas in i syfte att tillhandahålla en datadelningstjänst, exempelvis dag, tid, geolokaliseringsdata, aktivitetens varaktighet och kopplingar till andra fysiska personer eller juridiska personer som har inrättats av den person som använder tjänsten".

i enlighet med dataskyddsbestämmelserna, i synnerhet de bestämmelser som rör den rättsliga grunden för behandlingen. Såsom anges i punkt 51 i detta yttrande behandlas denna väsentliga aspekt emellertid inte i förslaget.

56. **I detta sammanhang påpekar EDPB och EDPS, mer generellt, att ovannämnda bestämmelse, i likhet med övriga bestämmelser i förslaget, inte utgör en självständig rättslig grund för dataanvändarnas vidareutnyttjande av personuppgifter och för behandling från leverantörer av datadelningstjänster eller dataaltruismorganisationer, eftersom den inte uppfyller kriterierna i artikel 6.3 för den behandling som avses i artikel 6.1 c och e²⁰ i den allmänna dataskyddsförordningen.**

D. Otydlig åtskillnad mellan (behandling av) personuppgifter och andra data än personuppgifter samt oklart förhållande mellan förslaget och förordningen om det fria flödet av andra data än personuppgifter

57. Rent allmänt anser EDPB och EDPS att en av de centrala bristerna i förslaget, med avseende på skyddet av personuppgifter, vilken eventuellt beror på ovannämnda oförenligheter eller åtminstone oklarheter i lagtexten, utgör den otydliga åtskillnaden mellan behandling av andra data än personuppgifter, som i fråga om vissa aspekter regleras i förordning (EU) 2018/1807 av den 14 november 2018 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen (*förordningen om det fria flödet av andra data än personuppgifter*)²¹ och behandling av personuppgifter som regleras i regelverket om dataskydd och vilka bygger på olika principer.
58. I detta avseende understryker EDPB och EDPS att åtskillnaden mellan kategorier av personuppgifter och andra data än personuppgifter är svår att tillämpa i praktiken. I praktiken är det möjligt att utifrån en kombination av andra data än personuppgifter härleda eller generera personuppgifter, dvs. uppgifter som avser en identifierad eller identifierbar enskild person²², särskilt när dessa andra data än personuppgifter har uppkommit vid anonymisering av personuppgifter och därmed utgör information som ursprungligen hänförde sig till fysiska personer. I de scenarier som planeras i förslaget med ökad tillgång, vidareutnyttjande och delning av information, i syfte att "möjliggöra stordata-

²⁰ "3. Den grund för behandlingen som avses i punkt 1 c och e ska fastställas i enlighet med

a) unionsrätten, eller b) en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt punkt 1 e, vara nödvändigt för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Den rättsliga grunden kan innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning, bland annat: de allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling, däribland för behandling i andra särskilda situationer enligt kapitel IX. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas."

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 av den 14 november 2018 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen (Text av betydelse för EES), EUT L 303, 28.11.2018, s. 59.

²² Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande 3/2020 om EU-strategin för data, punkt 30.

mönsterigenkänning eller maskininlärning”²³, kommer det dessutom att bli ännu svårare att säkerställa anonymisering på grund av den ökade risken för avanonymisering av registrerade ju fler andra data än personuppgifter som kombineras med annan tillgänglig information. Mot denna bakgrund bör därför de registrerades grundläggande rätt till integritet och uppgiftsskydd under alla omständigheter säkerställas i de olika sammanhang som avses i förslaget.

59. Samtidigt kan det föreligga situationer när den allmänna dataskyddsförordningen inte är tillämplig på andra data än personuppgifter, eftersom de till sitt ursprung inte hänför sig fysiska personer. Detta är exempelvis fallet med andra data än personuppgifter från vibrationssensorer i industrimaskiner som kombineras med andra sådana data, t.ex. maskinens geolokalisering. Sådana andra data än personuppgifter kräver inte samma nivå av säkerhetsåtgärder som andra data än personuppgifter som härstammar från avidentifiering av personuppgifter, eftersom endast sistnämnda data (liksom pseudonymiserade data) sannolikt kommer att utsättas för risk för avanonymisering.
60. **För att undvika förvirring i fråga om hur förslaget ska tillämpas ”tillsammans med den allmänna dataskyddsförordningen” rekommenderar EDPB och EDPS att förslaget omarbetas så att det tar bättre hänsyn till skillnaden mellan personuppgifter och andra data än personuppgifter samt vad gäller olika typer av andra data än personuppgifter.**
61. EDPB och EDPS erinrar, trots de farhågor som EDPS redan har uttryckt med avseende på begreppet blandade datamängder och ”oupplösligt sammanlänkade” personuppgifter och andra data än personuppgifter²⁴, därför om att följande föreskrivs enligt artikel 2.2 i förordningen om det fria flödet av andra data än personuppgifter: ”I fall då en datamängd består av både personuppgifter och andra data än personuppgifter är denna förordning tillämplig på den del av datamängden som utgörs av andra data än personuppgifter. I fall då personuppgifter och andra data än personuppgifter i en datamängd är oupplösligt sammanlänkade ska denna förordning inte påverka tillämpningen av förordning (EU) 2016/679.” Följaktligen kommer blandade datamängder i regel att omfattas av de skyldigheter för personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden och de rättigheter för registrerade som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen. Detta övervägande är särskilt relevant i samband med förslaget, eftersom det i de flesta fall är möjligt att datamängder som delas genom en leverantör av datadelningstjänster eller en dataaltruismorganisation också innehåller personuppgifter. Eftersom det inte finns någon ”tredje kategori” utöver personuppgifter och andra data än personuppgifter skulle detta inte ändra datamängdens karaktär som personuppgifter och det ”rättsliga regelverk” som är tillämpligt på den²⁵.
62. **Mot bakgrund av ovanstående påpekar EDPB och EDPS att det finns en risk att förslaget skapar en parallell uppsättning regler som varken är förenliga med den allmänna dataskyddsförordningen**

²³ Motivering, s. 3.

²⁴ Se Europeiska datatillsynsmannens kommentarer till förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen, som offentliggjordes den 8 juni 2018 på https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-06-08-edps_formal_comments_freeflow_non_personal_data_en.pdf.

²⁵ Se även kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet, *Vägledning om förordningen om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen*, på <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/guidance-regulation-framework-free-flow-non-personal-data-european-union>.

eller med förordningen om det fria flödet av andra data än personuppgifter, vilket undergräver förslaget och skapar svårigheter vid den praktiska tillämpningen.

E. Styrning/uppgifter och befogenheter för behöriga organ och myndigheter som ska utses i enlighet med förslaget samt dataskyddsmyndigheternas uppgifter och befogenheter

63. Enligt förslaget ska medlemsstaterna utse behöriga organ för att stödja de offentliga myndigheter som beviljar tillgång till vidareutnyttjande av data (kapitel II i förslaget) och utse behöriga myndigheter för att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna om datadelningstjänster och dataaltruism (kapitlen III och IV i förslaget).
64. Eftersom många av de uppgifter som de behöriga organen och myndigheterna har enligt förslaget har samband med behandling av personuppgifter, anser EDPB och EDPS mer generellt att det finns en risk för att de behöriga organ och myndigheter som utsetts enligt förslaget inkräktar på de oberoende dataskyddsmyndigheternas befogenheter och uppgifter. Därför kan utseendet av andra behöriga myndigheter/organ än dataskyddsmyndigheter leda till en mycket komplicerad situation för digitala aktörer och registrerade och även påverka enhetligheten i fråga om övervakningen av tillämpningen av bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen. Eftersom det är upp till medlemsstaterna att utse behöriga organ och myndigheter kan detta också medföra risker för inkonsekvens och skillnader mellan regleringsstrategierna i unionen.

3.3 Vidareutnyttjande av vissa kategorier av skyddade data som innehas av offentliga myndigheter

3.3.1 Förhållandet mellan förslaget och direktivet om öppna data och den allmänna dataskyddsförordningen

65. I motiveringen anges att förslaget "kompletterar Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (direktivet om öppna data)²⁶" och i skäl 5 anges vidare att "[g]enom direktiv (EU) 2019/1024 och sektorsspecifik lagstiftning säkerställs att den offentliga sektorn gör en större del av de data den producerar lättillgängliga för användning och vidareutnyttjande. Vissa kategorier av data (data som rör affärshemligheter, insynsskyddade statistiska uppgifter, uppgifter som skyddas av tredje parts immateriella rättigheter, inbegripet företagshemligheter och personuppgifter som inte är tillgängliga på grundval av specifik nationell lagstiftning eller unionslagstiftning, såsom förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680) i offentliga databaser görs dock ofta inte tillgängliga, inte ens för forskning eller innovativ verksamhet. På grund av dessa datas känslighet måste vissa tekniska och rättsliga förfarandekrav uppfyllas innan de görs tillgängliga, för att säkerställa att andra personers rättigheter till sådana data iakttas. Sådana krav är vanligen tidsödande och kunskapsintensiva att uppfylla. Detta har lett till ett underutnyttjande av sådana uppgifter. Vissa medlemsstater håller på

²⁶ EUT L 172, 26.6.2019, s. 56.

att införa strukturer, processer och ibland lagstiftning för att underlätta denna typ av vidareutnyttjande, men detta är inte fallet i hela unionen”.

66. EDPB och EDPS noterar att det, trots ovannämnda specifikationer, förefaller oklart hur förslaget förhåller sig till direktivet om öppna data. I synnerhet kan det uppkomma rättsosäkerhet om det utvidgade vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn, som enligt artikel 3 (Kategorier av data) i förslaget ska tillämpas på

”[...] data som innehas av offentliga myndigheter och som är skyddade på grund av

- a) affärshemlighet,
- b) insynsskydd för statistiska uppgifter,
- c) skydd av tredje parts immateriella rättigheter, och
- d) skydd av personuppgifter.”

67. I motiveringen till förslaget²⁷ klargörs inte tillräckligt vilken omfattning ett sådant utvidgat vidareutnyttjande har och förslagets samspel med direktivet om öppna data. Dessutom placeras ”skydd av personuppgifter, men även skydd av immateriella rättigheter och affärshemligheter” under samma övergripande ordning som ”respekt för andras rättigheter” (vilket är olämpligt med hänsyn till skyddet av personuppgifter).

68. Det kan hävdas att formuleringen ”data som innehas av offentliga myndigheter och som är skyddade på grund av” bland annat ”skydd av personuppgifter” (artikel 3 d) på samma gång kan anses vara

– beklaglig, eftersom den antyder att en reglering av dataskydd utgör ett *hinder* för det fria flödet av personuppgifter snarare än att fastställa regler för det fria flödet av personuppgifter samtidigt som de berörda personernas rättigheter och intressen skyddas,

– delvis felaktig, eftersom direktivet om öppna data, i stället för att undanta personuppgifter från dess tillämpningsområde²⁸, i artikel 1.2 h föreskriver att [direktivet om öppna data inte är tillämpligt på] ”handlingar som med hänsyn till skyddet av personuppgifter är undantagna från tillgång eller för vilka tillgången omfattas av restriktioner enligt bestämmelserna om tillgång samt delar av handlingar som är tillgängliga enligt de bestämmelserna som innehåller personuppgifter vilkas vidareutnyttjande enligt lag har definierats som oförenligt med lagstiftningen om skydd för enskilda när det gäller

²⁷ Se s. 7: ”Genom kapitel II inrättas en mekanism för **vidareutnyttjande av vissa kategorier av skyddade uppgifter från den offentliga sektorn** som **villkoras av att andras rättigheter respekteras** (särskilt av skäl som rör skydd av personuppgifter, men även skydd av immateriella rättigheter och affärshemligheter). Denna mekanism påverkar inte sektorsspecifik EU-lagstiftning om tillgång till och vidareutnyttjande av dessa uppgifter. **Vidareutnyttjande av sådana data faller utanför tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2019/1024** (direktivet om öppna data). Bestämmelserna i detta kapitel ger inte upphov till någon rättighet att vidareutnyttja sådana data, utan föreskriver en uppsättning harmoniserade grundläggande villkor på vilka vidareutnyttjande av sådana data kan tillåtas (t.ex. kravet på icke-exklusivitet).”

²⁸ Se artikel 1 i direktivet om öppna data.

behandling av personuppgifter eller som undergrävande skyddet av den enskildes privatliv och integritet, särskilt i enlighet med unionsrätt eller nationell rätt om skydd av personuppgifter”²⁹.

69. Denna sista aspekt specificeras emellertid i skäl 7 i förslaget³⁰. I detta avseende frågar sig EDPB och EDPS varför denna viktiga fråga (liksom många andra frågor som rör skyddet av personuppgifter) behandlas i ett skäl, men inte i förslagets normativa del.
70. Enligt artikel 3.1 i direktivet om öppna data omfattas dessutom personuppgifter som inte omfattas av detta undantag, eftersom de är fritt tillgängliga i enlighet med unionens eller medlemsstaternas system för tillgång och vidareutnyttjande för kompatibel användning utan att undergräva skyddet för den enskildes privatliv och integritet, av direktivets tillämpningsområde och kan göras tillgängliga för vidareutnyttjande i enlighet med de villkor som anges i samma direktiv samt i enlighet med kraven i dataskyddslagstiftningen. Såsom anges i skäl 154 i den allmänna dataskyddsförordningen ska EU:s lagstiftning om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn ”inte på något sätt påverka skydds nivån för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter enligt bestämmelserna i unionsrätten och i medlemsstaternas nationella rätt och i synnerhet ändras inte de skyldigheter och rättigheter som anges i [den allmänna dataskyddsförordningen]”. I detta syfte bör EU-lagstiftaren, vid fastställandet av nya principer och regler för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, se till att sådant vidareutnyttjande är förenligt med rätten till skydd av personuppgifter i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen³¹.
71. **Följaktligen understryker EDPB och EDPS att det redan i bestämmelserna i direktivet om öppna data tillsammans med bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs mekanismer som gör det möjligt att dela personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter i överensstämmelse med kraven på skyddet av enskildas grundläggande rättigheter. EDPB och EDPS rekommenderar därför att kapitel II i förslaget anpassas till de befintliga bestämmelserna om skydd av personuppgifter i den allmänna dataskyddsförordningen och till direktivet om öppna data, för att säkerställa att nivån på skyddet av personuppgifter i EU inte undergrävs och för att samtidigt undvika att dessa avvikelser ger upphov till rättsosäkerhet för enskilda, offentliga myndigheter och vidareutnyttjare. Alternativt, utan att det påverkar andra uttalanden i detta gemensamma yttrande om vilken påverkan de bestämmelser i förslaget som reglerar vidareutnyttjande av vissa kategorier av skyddade uppgifter som innehas av offentliga myndigheter har på den enskildes rätt till integritet och dataskydd, skulle personuppgifter kunna undantas från dess tillämpningsområde.**

²⁹ Se även skälen 52 och 53 samt artiklarna 1.4 och 10 i direktivet om öppna data, sistnämnda bestämmelse med en särskild hänvisning till forskningsdata.

³⁰ ”[De data som omfattas av] denna förordning **faller utanför tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2019/1024**, som utesluter uppgifter som inte är tillgängliga på grund av insynsskydd för statistiska och kommersiella uppgifter och data till vilka tredje man innehar immateriella rättigheter. **Personuppgifter faller utanför tillämpningsområdet för direktiv (EU) 2019/1024 i den mån som bestämmelserna om tillgång till handlingar** utesluter eller begränsar tillgången till sådana data av skäl som rör privatlivet och den enskildes integritet, särskilt i enlighet med dataskyddsbestämmelserna.” (fetstil tillagd).

³¹ Se skäl 154 och artikel 86 i den allmänna dataskyddsförordningen, med särskild hänvisning till unionsrätten och medlemsstaternas lagstiftning om allmänhetens tillgång till allmänna handlingar.

3.3.2 Artikel 5: villkor för vidareutnyttjande av data från offentliga myndigheter

72. Villkoren för vidareutnyttjande av data som innehas av offentliga myndigheter anges i artikel 5 i förslaget och preciseras närmare i skäl 11. EDPB och EDPS anser att förslaget ger upphov till vissa farhågor i detta hänseende.
73. **EDPB och EDPS upprepar att all behandling av personuppgifter som avses i förslaget ska äga rum i full överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen och således åtföljas av lämpliga dataskyddsåtgärder. Detta innebär att principerna om laglighet, korrekthet och öppenhet samt ändamålsbegränsning, uppgiftsminimering, lagringsbegränsning, integritet och konfidentialitet i enlighet med artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen alltid bör respekteras vid vidareutnyttjande av personuppgifter.**
74. I detta scenario är korrekthet, öppenhet och ändamålsbegränsning väsentliga skyddsåtgärder för att skapa förtroende bland enskilda vars personuppgifter innehas av den offentliga sektorn, så att de kan lita på att vidareutnyttjandet av den information de tillhandahåller kommer att ske på ett sätt som är i enlighet med deras rättigheter och intressen (se skäl 14 i förslaget), dvs. att deras personuppgifter inte kommer att användas mot dem på ett oväntat sätt. Vikten av principen om ändamålsbegränsning framgår tydligt i samband med de åtgärder som övervägs för att bekämpa covid-19, t.ex. hälsouppgifter som ska behandlas av hälso- och sjukvårdsmyndigheterna i egenskap av personuppgiftsansvariga och inte får användas för kommersiella eller andra oförenliga ändamål³². Offentliga myndigheter som enligt nationell lagstiftning eller EU-lagstiftning är behöriga att bevilja eller neka tillgång till vidareutnyttjande måste därför beakta att vidareutnyttjande av personuppgifter endast är tillåtet om principen om ändamålsbegränsning enligt artikel 5.1 b och artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen iakttas³³. All senare användning av data som samlats in och/eller delats för att fullgöra en offentlig verksamhet (t.ex. för att förbättra transporter/rörlighet eller hantera allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa), i kommersiellt syfte (t.ex. försäkring, marknadsföring osv.) bör undvikas. En sådan "funktionsglidning" kan inte bara utgöra ett åsidosättande av dataskyddsprinciperna enligt artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen, utan kan också undergräva enskilda personers förtroende för mekanismen för vidareutnyttjande, vilket är ett grundläggande syfte med förslaget (se skälen 14 och 19)³⁴.
75. I detta avseende erinrar EDPB och EDPS om att begreppet "förenlig ytterligare behandling" (av personuppgifter) klargörs i artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen. Enligt definitionen av vidareutnyttjande i artikel 2.2 i förslaget ska vidareutnyttjandet, när det gäller personuppgifter, i dataskyddshänseende betraktas som ytterligare behandling av personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter för senare inte tydligt beskrivna (kommersiella eller icke-kommersiella) ändamål. Artikel 5 i förslaget, som rör villkoren för vidareutnyttjande, innehåller dock inga uppgifter om för vilka ändamål vidareutnyttjande lagligen får tillåtas, och det anges inte heller att ändamålen med ett senare vidareutnyttjande måste identifieras noggrant och tydligt definieras i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt i enlighet med artikel 6.1 c eller 6.1 e och 6.3 i den allmänna

³² Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om EU-strategin för data, punkt 10.

³³ Se skäl 52 i direktivet om öppna data.

³⁴ Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om EU-strategin för data, punkt 25.

dataskyddsförordningen³⁵, som skulle innebära att kraven i artikel 23.1 i den allmänna dataskyddsförordningen är uppfyllda i enlighet med artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen³⁶.

76. Mer allmänt förefaller förslaget varken fastställa någon rättslig skyldighet för offentliga myndigheter att göra uppgifter som de innehar tillgängliga för vidareutnyttjande eller uttryckligen syfta till att skydda de mål som anges i artikel 23 i den allmänna dataskyddsförordningen.
77. **EDPB och EDPS rekommenderar därför eftertryckligen att förslaget ändras så att det klargörs att vidareutnyttjande av personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter endast är tillåtet om det grundar sig på unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som fastställer en förteckning över tydliga förenliga ändamål för vilka vidarebehandling lagligen kan tillåtas eller utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23 i den allmänna dataskyddsförordningen.**
78. **För att tillåta laglig tillgång till personuppgifter för "dataanvändare", i överensstämmelse med definitionen av "dataanvändare" i artikel 2.6 i förslaget, måste offentliga myndigheter som enligt medlemsstaternas nationella rätt eller EU-rätten är behöriga att bevilja eller vägra sådan tillgång för vidareutnyttjande, i enlighet med ovannämnda rekommendation, dessutom förlita sig på en lämplig rättslig grund enligt artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen som är tillämplig på nämnda utlämnande. Denna aspekt specificeras emellertid inte i artikel 5 i förslaget som hänvisar till villkoren för vidareutnyttjande av personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter.**
79. I skäl 11 i förslaget och den motsvarande artikel 5.3–5.6 föreskrivs inte någon hänvisning till unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som skulle kunna utgöra den rättsliga grunden enligt artikel 6.1 c eller e i den allmänna dataskyddsförordningen, utan fastställs följande (fetstil tillagd): "I synnerhet bör personuppgifter endast överföras för vidareutnyttjande till en tredje part, om en rättslig grund tillåter en sådan överföring." I detta avseende ska det noteras att hänvisningen borde vara till den rättsliga grunden "enligt den allmänna dataskyddsförordningen". I nämnda skäl uppges dessutom endast att "[d]e offentliga myndigheterna bör, i tillämpliga fall, underlätta vidareutnyttjande av data efter att de registrerade samtyckt eller juridiska personer med lämpliga tekniska metoder gett sitt tillstånd till vidareutnyttjande av data som rör dem. I detta avseende bör den offentliga myndigheten stödja potentiella vidareutnyttjare som behöver sådant samtycke genom att inrätta tekniska mekanismer som gör det möjligt att vidarebefordra begäranden om samtycke från

³⁵ Enligt artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen ska bland annat "ändamålsbegränsningar" för behandlingen av personuppgifter fastställas i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt enligt artikel 6.1 c eller 6.1 e i den allmänna dataskyddsförordningen samt "för vilka ändamål uppgifter får lämnas ut".

³⁶ Å andra sidan riskerar inkludering av insynsskyddade statistiska uppgifter som innehas av offentliga myndigheter i tillämpningsområdet för kapitel II i förslaget, i enlighet med artikel 3.1 b i förslaget, trots den princip som anges i artikel 3.3, att strida mot de grundläggande dataskyddsprinciperna inom statistiksektorn och särskilt principen om ändamålsbegränsning, enligt vilken det är strängt förbjudet att använda konfidentiella data för ändamål som inte uteslutande är statistiska, och således undergräver fysiska personers förtroende för att tillhandahålla sina personuppgifter för statistiska ändamål (se skäl 27 i ovannämnda förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik och artikel 4.1 och 4.2 i Europarådets rekommendation nr (97)18 om skydd för personuppgifter som samlats in och behandlats för statistiska ändamål).

vidareutnyttjare, när detta är praktiskt genomförbart. Ingen kontaktinformation bör lämnas som gör det möjligt för vidareutnyttjare att kontakta registrerade eller företag direkt”.

80. Lydelsen i skäl 14 i förslaget är även oklar när det gäller samspelet mellan detta kapitel i förslaget och den allmänna dataskyddsförordningen: “[...] Ytterligare skyddsåtgärder bör därför införas för situationer där vidareutnyttjande av sådana data från den offentliga sektorn sker på grundval av behandling av data utanför den offentliga sektorn. En sådan ytterligare skyddsåtgärd kan utgöras av kravet att offentliga myndigheter fullt ut ska beakta fysiska och juridiska personers rättigheter och intressen (särskilt skyddet av personuppgifter, kommersiellt känsliga data och skyddet av immateriella rättigheter), om sådana uppgifter överförs till tredjeländer”³⁷.
81. **Vidare konstaterar EDPB och EDPS att det i artikel 5.6 i förslaget föreskrivs följande: ”I de fall då vidareutnyttjande av data inte kan beviljas i enlighet med de skyldigheter som fastställs i styckena 3–5, och det inte finns någon annan rättslig grund för överföring av data inom ramen för förordning (EU) 2016/679 [...]” I detta avseende anser EDPB och EDPS att de villkor som anges i styckena 3–5 (däribland tillgång till och vidareutnyttjande av data inom en säker behandlingsmiljö) inte kan betraktas som ett alternativ till den uttömmande förteckningen över rättsliga grunder i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen, såvida det inte görs en hänvisning till (unionsrätten eller) medlemsstaternas nationella rätt i ovannämnda stycken**³⁸.
82. Dessutom är det oklart vilken roll den offentliga myndigheten har när det gäller att stödja vidareutnyttjare för att erhålla den registrerades samtycke till vidareutnyttjande. EDPB och EDPS påpekar vidare att det i artikel 5.6 i förslaget fastställs en skyldighet för offentliga myndigheter (”ska [...] stödja”), vars innehåll inte kan anses vara väldefinierat. Mer specifikt bör den rättsliga grunden enligt den allmänna dataskyddsförordningen för att kontakta registrerade för att erhålla deras samtycke till vidareutnyttjande specificeras, liksom respektive ansvaret i samband med erhållande av ett giltigt samtycke enligt artikel 7 i den allmänna dataskyddsförordningen³⁹. I detta sammanhang bör även den uppenbara bristen på balans vad gäller maktfördelningen som är vanligt förekommande i förhållandet mellan den registrerade och de offentliga myndigheterna beaktas⁴⁰. I detta sammanhang erinrar EDPB och EDPS, i överensstämmelse med principen om ansvarsskyldighet i den allmänna dataskyddsförordningen, om att valet av en lämplig rättslig grund för behandling av personuppgifter, liksom påvisandet av att den valda rättsliga grunden (i detta fall samtycke) kan tillämpas på ett giltigt sätt, ankommer på den personuppgiftsansvarige.
83. **I överensstämmelse med legalitetsprincipen som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen rekommenderar därför EDPB och EDPS eftertryckligen att det klargörs i de villkor för vidareutnyttjande som föreskrivs i artikel 5 i förslaget att en lämplig rättslig grund enligt den allmänna dataskyddsförordningen måste tillhandahållas i unionsrätten eller i medlemsstaternas**

³⁷ Dessutom noterar EDPB och EDPS att offentliga myndigheter inte bara bör beakta utan även **följa** den rättsliga ram som skyddar de registrerades rättigheter och intressen.

³⁸ För tydlighetens skull kan det också vara värt att precisera att de immateriella rättigheter som avses i artikel 5.7 inte tillåter (utgör en rättslig grund för) behandling av personuppgifter.

³⁹ Utgör detta den offentliga myndighetens eller vidareanvändarens ansvar?

⁴⁰ I ett annat avseende bör det erinras om att samtycke i de flesta fall inte utgör en lämplig rättslig grund för behandling som utförs av offentliga myndigheter. Se EDPB:s riktlinjer 5/2020 om samtycke enligt förordning 2016/579 på https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-052020-consent-under-regulation-2016679_sv.

nationella rätt och noggrant identifieras av offentliga myndigheter med avseende på efterföljande vidareutnyttjande av personuppgifter.

84. Vidare är principerna om korrekthet och öppenhet centrala för att uppnå den nivå av tillit som eftersträvas i förslaget. Enligt dessa principer måste enskilda vara fullt medvetna om huruvida de personuppgifter de lämnar till de offentliga myndigheterna, eller som behandlas vidare av samma organ inom ramen för deras offentliga verksamhet, kommer att bli föremål för vidareutnyttjande och för vilka ändamål, liksom de mottagare eller kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna kommer att lämnas ut, med beaktande av att de registrerade i de flesta fall är skyldiga att lämna ut sina personuppgifter till offentliga organ enligt nationell lagstiftning på grund av rättsliga skyldigheter eller på grund av att de ansöker om en offentlig åtgärd eller tjänst⁴¹.
85. Bland de villkor för vidareutnyttjande som fastställs i artikel 5 i förslaget återfinns emellertid inte någon hänvisning till de offentliga myndigheternas skyldigheter att informera de registrerade enligt den allmänna dataskyddsförordningen eller till behovet av att involvera dem i processen för att möjliggöra vidareutnyttjande av deras personuppgifter. Detta undergräver inte enbart principerna om korrekthet och öppenhet som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen för att säkerställa att enskilda personer har en tydlig överblick och kontroll över den möjliga användningen av deras egna personuppgifter, utan strider även mot samma mål i förslaget, nämligen att öka de registrerades förtroende för att vidareutnyttjandet "sker på ett sätt som är i enlighet med deras rättigheter och intressen" ⁴². **Därför rekommenderar EDPB och EDPS att det införs en uttrycklig hänvisning i förslaget till de offentliga myndigheternas skyldigheter att informera de registrerade enligt den allmänna dataskyddsförordningen för att främja utövandet av deras rättigheter enligt dataskyddslagstiftningen, särskilt rätten att göra invändningar enligt artikel 21 i den allmänna dataskyddsförordningen. I detta avseende rekommenderar EDPB och EDPS även att det fastställs lämpliga metoder i förslaget för att enskilda personer ska kunna delta, på ett öppet och samarbetsinriktat sätt, i förfarandet för att tillåta vidareutnyttjande av deras personuppgifter.**
86. För att uppnå en skälig grad av förtroende för mekanismen för vidareutnyttjande krävs det att offentliga myndigheter som är behöriga att bevilja tillgång till vidareutnyttjande enligt medlemsstaternas nationella rätt eller EU-rätten respekterar principen om uppgiftsminimering och beaktar det särskilda skydd som krävs för specifika sektorer som rutinmässigt hanterar särskilda kategorier av personuppgifter, såsom hälso- och sjukvårdssektorn, när de fastställer omfattningen och villkoren för att tillåta tillgång till vidareutnyttjande. Vid antagandet av dessa beslut bör även korrekthet, lagringsbegränsning, integritet och konfidentialitet övervägas noggrant med avseende på personuppgifter, liksom den eventuella påverkan på de berörda registrerade.
87. **I detta avseende vill EDPB och EDPS uppmärksamma lagstiftaren på behovet av att ta itu med de nödvändiga kraven med avseende på skydd av personuppgifter, särskilt inom "känsliga sektorer" såsom hälso- och sjukvårdssektorn, vid fastställandet av regler för vidareutnyttjande av personuppgifter, samt därmed sammanhängande villkor och särskilda åtgärder för dataskydd.**
88. Enligt den allmänna dataskyddsförordningen utgör konsekvensbedömningen avseende dataskydd ett viktigt verktyg för att säkerställa att kraven på dataskydd vederbörligen beaktas och att enskilda

⁴¹ Se Europeiska unionens domstol, C-201/14, Smaranda Bara m.fl., 1 oktober 2015, ECLI:EU:C:2015:638.

⁴² Se skäl 14 i förslaget.

personers rättigheter och intressen skyddas på lämpligt sätt, för att främja deras förtroende för mekanismen för vidareutnyttjande. EDPB och EDPS rekommenderar därför att det i lagtexten i förslaget föreskrivs att offentliga myndigheter vid uppgiftsbehandling som omfattas av artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen är skyldiga att genomföra en konsekvensbedömning avseende dataskydd⁴³. Konsekvensbedömningen kommer att bidra till att identifiera riskerna och lämpliga skyddsåtgärder för dataskydd för vidareutnyttjande som hanterar dessa risker, särskilt för specifika sektorer som rutinmässigt hanterar särskilda kategorier av personuppgifter. Beslutet om vidareutnyttjande bör, förutom att grunda sig på unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, särskilt inom vissa "känsliga sektorer" (hälso- och sjukvårdssektorn, men även transport- eller energinät) grundas på denna bedömning, liksom på de särskilda villkor som gäller för vidareutnyttjare och de konkreta skyddsåtgärderna för registrerade (till exempel genom att klargöra riskerna för att anonymiserade uppgifter avanonymiseras och skyddsåtgärder mot dessa risker). Slutligen bör resultaten av en sådan bedömning, när så är möjligt, offentliggöras som en ytterligare åtgärd för att öka förtroendet och öppenheten⁴⁴.

89. Vad gäller villkoren för vidareutnyttjande anges det i artikel 5.3 i förslaget att offentliga myndigheter "får" införa en skyldighet att vidareutnyttja endast tidigare anonymiserade eller pseudonymiserade personuppgifter. Detta innebär att offentliga myndigheter inte är skyldiga att förbehandla personuppgifter så att endast personuppgifter som på förhand anonymiserats eller pseudonymiserats kan göras tillgängliga för vidareutnyttjare. Följaktligen får offentliga myndigheter till och med lämna ut data till vidareutnyttjare som gör det möjligt att direkt identifiera de fysiska personer som uppgifterna avser, om tillhandahållandet av anonymiserade uppgifter "inte skulle tillgodose vidareutnyttjarens behov" ⁴⁵. I detta fall skulle offentliga myndigheter fortfarande kunna tillåta vidareutnyttjande av personuppgifter på plats eller på distans i en säker behandlingsmiljö enligt artikel 5.4 i förslaget. Med hänsyn till den snabba tekniska utvecklingen vad gäller avanonymisering och tillgången till avancerade dataresurser bör lagstiftaren dock ta hänsyn till att anonymisering, pseudonymisering och till och med användning av säkra miljöer inte alltid kan anses sakna svaga punkter, särskilt på lång sikt.
90. I detta hänseende välkomnar EDPB och EDPS att den offentliga myndigheten enligt skäl 11 "skulle kunna ställa som villkor för en sådan säker behandling att vidareutnyttjaren undertecknar ett avtal om konfidentialitet som förbjuder utlämnande av information som äventyrar tredje parts rättigheter och intressen som vidareutnyttjaren kan ha erhållit trots de skyddsåtgärder som införts". **EDPB och EDPS rekommenderar emellertid att en hänvisning till ett sådant avtal om konfidentialitet införs i lagtexten i förslaget bland de villkor för vidareutnyttjande som föreskrivs i artikel 5. Detta avtal bör också förbjuda vidareutnyttjare att avanonymisera enskilda personer som uppgifterna avser och bör innehålla en skyldighet för vidareutnyttjare att fortlöpande bedöma riskerna för avanonymisering samt att rapportera eventuella personuppgiftsincidenter som medför att de berörda personerna avanonymiseras, inte enbart till dataskyddsmyndigheten och de registrerade i**

⁴³ Se skäl 53 i direktivet om öppna data.

⁴⁴ Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om förslaget till omarbetning av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, som finns på https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-07-11_psi_directive_opinion_en.pdf

⁴⁵ Se skäl 11 i förslaget.

enlighet med artiklarna 33 och 34 i den allmänna dataskyddsförordningen, utan även till den berörda offentliga myndigheten.

91. EDPB och EDPS understryker att anonymisering och pseudonymisering i vart fall inte kan klassificeras på samma nivå och bör viktas olika av offentliga myndigheter när de bedömer vidareutnyttjandet ur ett dataskyddsperspektiv. Anonymisering utgör ett sätt att främja vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn ur ett konkurrensfrämjande perspektiv, samtidigt som den uppfyller de olika kraven i dataskyddslagstiftningen, eftersom dataskyddsförordningen inte är tillämplig på "anonym information", såsom den definieras i skäl 26 i den allmänna dataskyddsförordningen. Tvärtom bör information som har pseudonymiserats (vilket skulle kunna leda till avanonymisering av fysiska personer med hjälp av ytterligare information) fortfarande betraktas som "personuppgifter", vilket innebär att andra åtgärder som krävs enligt dataskyddslagstiftningen ska vidtas, samtidigt som riskerna för de registrerade minskas och offentliga myndigheter och vidareutnyttjare får hjälp att uppfylla kraven på dataskydd (särskilt principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard samt uppgiftsminimering). Sistnämnda överväganden gäller även för de åtgärder som avses i artikel 5.4 i förslaget och som offentliga myndigheter kan införa som villkor för vidareutnyttjande.

3.3.3 Artikel 5.11: vidareutnyttjande av "mycket känsliga" icke-personuppgifter

92. Genom artikel 5.11 införs begreppet icke-personuppgifter som har identifierats som "mycket känsliga" när det gäller överföring till tredjeländer enligt unionsrätten. I skäl 19 i förslaget ges vissa exempel: "på hälsoområdet kan vissa dataset som innehåser av aktörer i det allmänna hälso- och sjukvårdssystemet, t.ex. offentliga sjukhus fastställas som mycket känsliga hälsodata", "till exempel inom ramen för det europeiska hälsodataområdet eller annan sektorspecifik slagstiftning". Vad gäller sådana icke-personuppgifter ska kommissionen anta delegerade akter för att fastställa särskilda villkor för överföring av sådana uppgifter till tredjeländer.
93. I detta avseende noterar EDPB och EDPS att även om information i en anonymiserad datamängd inte medför någon risk för att en fysisk person direkt identifieras eller särskiljs, kan den, när informationen kombineras med annan tillgänglig information, medföra en risk för indirekt identifiering, vilket gör att den sannolikt omfattas av definitionen av personuppgifter. Ju mer information som finns tillgänglig och ju mer data som återanvänds och delas, desto svårare blir det att säkerställa anonymisering över tid⁴⁶. Följaktligen vill EDPB och EDPS uppmärksamma det faktum att en stor del av de data som redan i dag – och i allt större utsträckning i framtiden – genereras och behandlas med hjälp av teknik för artificiell intelligens, maskininlärning, sakernas internet, molntjänster och stordataanalys ofta sannolikt kommer att omfattas av definitionen av personuppgifter. Mot denna bakgrund uppmanar EDPB och EDPS lagstiftaren att beakta att även det vidareutnyttjande av "mycket känsliga" icke-personliga uppgifter som avses i förslaget kan påverka skyddet av personuppgifter, särskilt om sådana icke-personuppgifter är resultatet av anonymisering av personuppgifter och därmed

⁴⁶ Se i detta avseende artikel 29-gruppens yttrande 05/2014 om anonymiseringstekniker (WP 216) samt EU-domstolens dom av den 19 oktober 2016 i mål C-582/14, Patrick Breyer mot Förbundsrepubliken Tyskland, i vilken det hänvisas till skäl 26 i direktiv 95/46/EG, där de rättsliga och praktiska medel genom vilka avanonymisering kan påverkas av användningen av ytterligare uppgifter som innehåses av tredje man beaktas. EDPB kommer att behandla denna fråga närmare i sina kommande riktlinjer om anonymisering/pseudonymisering.

information som ursprungligen rörde enskilda personer. Även i dessa fall måste de registrerades grundläggande rättigheter till integritet och dataskydd garanteras fullt ut. Dessutom rekommenderar EDPB och EDPS eftertryckligen att begreppet ”mycket känsliga icke-personuppgifter” förtydligas, åtminstone genom att tillhandahålla konkreta exempel.

3.3.4 Artikel 6: avgifter för vidareutnyttjande av data

94. Vad gäller de avgifter som avses i artikel 6 i förslaget noterar EDPB och EDPS att direktivet om öppna data innehåller en uttrycklig hänvisning till ”kostnader för avidentifiering” i skälen 36 och 38 samt i artikel 6.1, 6.4 och 6.5. I synnerhet innehåller direktivet om öppna data ett undantag vad gäller kostnadsfritt vidareutnyttjande av handlingar för att göra det möjligt för offentliga myndigheter att debitera vidareutnyttjare de rimliga kostnader de ådrar sig för förbehandling, sammanställning och/eller anonymisering av de personuppgifter som erbjuds för vidareutnyttjande, i situationer där användningen av sådan teknik är motiverad mot bakgrund av de ökade risker som uppstår till följd av att sådana data erbjuds för vidareutnyttjande.
95. Med tanke på att pseudonymisering eller anonymisering av information som innehas av offentliga myndigheter i vissa fall kan vara en komplex, tidskrävande och kostsam uppgift som kräver sakkunskaper som kanske inte alltid är tillgängliga, rekommenderar EDPB och EDPS att det i artikel 6.5 i förslaget fastställs att **offentliga myndigheter som tas ut avgifter för att tillåta vidareutnyttjande av data vederbörligen kan beakta de kostnader som dessa myndigheter ådrar sig för pseudonymisering eller anonymisering** av personuppgifter som gjorts tillgängliga för vidareutnyttjande.
96. Det ska även noteras att **den allmänna princip som fastställs i direktivet om öppna data att vidareutnyttjande ska vara kostnadsfritt upphävs genom förslaget.** I artikel 6.1 i förslaget anges att “[o]ffentliga myndigheter som tillåter vidareutnyttjande av de kategorier av data som avses i artikel 3.1 får ta ut en avgift för att tillåta vidareutnyttjandet av sådana data.” I detta hänseende är samspillet med direktivet om öppna data därför oklart.
97. Vidare kan det noteras att trots att det i artikel 6.5 anges att “[a]vgifterna ska härledas från kostnaderna för behandlingen av begäran om vidareutnyttjande [...]” förefaller förslaget införa ekonomiska incitament för offentliga myndigheter att tillåta vidareutnyttjande av personuppgifter.
98. Det ska även noteras att artikel 6.4 ålägger offentliga myndigheter en skyldighet att ”vidta åtgärder för att ge incitament för vidareutnyttjande av de kategorier av data som avses i artikel 3.1 [vilket omfattar personuppgifter] för icke-kommersiella ändamål och av små och medelstora företag i linje med reglerna för statligt stöd”.
99. Även mot bakgrund av de brister i förslaget som har beskrivits i de allmänna kommentarerna i detta gemensamma yttrande är denna aspekt problematisk i dataskyddshänseende, både ur ett rättsligt perspektiv och med avseende på det praktiska genomförandet. Särskilt kan bristen på tydlighet när det gäller typen av incitament och deras adressater ge upphov till ytterligare frågor om huruvida samtycke, i egenskap av en av de rättsliga grunder som åberopas enligt artikel 5.6 i förslaget för vidareutnyttjande av personuppgifter, är den lämpliga rättsliga grunden, särskilt när det gäller

enskilda personers valfrihet att vägra att lämna samtycke till vidareutnyttjande av deras personuppgifter eller att återkalla samtycke⁴⁷.

3.3.5 Styrning och institutionella aspekter: Artikel 7 (behöriga organ). Artikel 8 (gemensam informationspunkt).

100. Enligt förslaget ska medlemsstaterna inrätta en gemensam kontaktpunkt för vidareutnyttjande av data från den offentliga sektorn (artikel 8) och inrätta organ med ansvar för att stödja offentliga myndigheter med tekniska medel och rättsligt bistånd för vidareutnyttjande av data från den offentliga sektorn (artikel 7). Enligt artikel 7.3 får sådana "behöriga organ" anförtros att bevilja tillgång för vidareutnyttjande av data, inbegripet personuppgifter.
101. Dessa behöriga organ kommer därför bland annat att bistå de offentliga myndigheterna med att erhålla samtycke eller tillstånd till vidareutnyttjande och kan också anförtros uppgiften att bevilja tillgång för vidareutnyttjande av data som innehas av den offentliga myndigheten, inbegripet personuppgifter.
102. Inledningsvis bör artikel 7.2 c förtydligas, särskilt på grund av den vaga terminologi som används ("vidareutnyttjarnas [...] tillstånd för vidareutnyttjande", "altruistiska och andra ändamål", "i linje med särskilda beslut av datainnehavarna"). Därför är även bestämmelsens övergripande innebörd ("de behöriga organen bistår offentliga myndigheter, i förekommande fall, när de behöver vidareutnyttjarnas samtycke eller tillstånd för vidareutnyttjande för altruistiska och andra ändamål i linje med särskilda beslut av datainnehavarna") oklar.
103. Vidare handlar en del av deras uppgifter om att genomföra de skyddsåtgärder som fastställs i dataskyddslagstiftningen och främjandet av skyddet av enskildas rättigheter och intressen vad gäller deras personuppgifter, trots att dessa organ i huvudsak har till uppgift att stödja och ge råd till offentliga myndigheter när det gäller vidareutnyttjande av uppgifter. I kapitel II i förslaget klargörs dock inte huruvida tillsynsmyndigheter som ansvarar för dataskydd – vilka enligt den allmänna dataskyddsförordningen bland annat även tilldelas rådgivande befogenheter – får utses till behöriga organ enligt artikel 7 i förslaget⁴⁸.
104. I detta avseende understryker EDPS och EDPB inledningsvis att utseendet och utökningen av antalet behöriga organ som i viss utsträckning kan komma att hantera behandling av personuppgifter enligt kapitel II i förslaget kan leda till en mycket komplex situation för offentliga myndigheter, vidareutnyttjare och registrerade, och kan även påverka enhetligheten när det gäller övervakningen av tillämpningen av bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen. **I den mån**

⁴⁷ Såsom anges i EDPB:s riktlinjer 05/2020 om samtycke enligt den allmänna dataskyddsförordningen ska varje slags otillbörligt tryck eller påverkan på den registrerade (vilket kan te sig på flera olika sätt) som hindrar honom eller henne från att utöva sin fria vilja generellt sett innebära att samtycket blir ogiltigt.

⁴⁸ Detta är exempelvis fallet inom ramen för befintliga dataområden, såsom den franska knutpunkten för hälso- och sjukvårdsdata, där den franska dataskyddsmyndigheten är den myndighet som är behörig att bevilja åtkomst till särskilda personuppgifter. Se i detta avseende även dataskyddsmyndigheternas rådgivande befogenheter i samband med en konsekvensbedömning avseende dataskydd, för att säkerställa att sådana bedömningar följer reglerna för skydd av personuppgifter enligt artiklarna 57.1 I och 58.3 a i den allmänna dataskyddsförordningen.

personuppgifter blir föremål för vidareutnyttjande på grundval av förslaget anser EDPB och EDPS att de tillsynsmyndigheter som ansvarar för dataskydd bör vara de enda som är behöriga att utöva tillsyn över sådan behandling av personuppgifter. Dessa myndigheter bör få tillräckliga resurser för att kunna utföra denna uppgift på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

105. Om särskilda organ utses för att bistå offentliga myndigheter och vidareutnyttjare av data och anförtros att bevilja tillgång till vidareutnyttjande av data, inbegripet personuppgifter, får dessa organ vidare inte kallas "behöriga", eftersom de inte skulle agera som en tillsynsmyndighet som är behörig att övervaka och verkställa bestämmelserna om behandling av personuppgifter. För att säkerställa rättssäkerhet och konsekvens vid tillämpningen av EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter ska dataskyddsmyndigheternas direkta behörighet och tillsyn även omfatta de utsedda organens verksamhet och skyldigheter när personuppgifter berörs.
106. I enlighet med sin behörighet och sina uppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen har dataskyddsmyndigheterna redan särskilda sakkunskaper när det gäller att övervaka att databehandlingen följer de krav som uppställs och att främja att den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet är medvetna om sina skyldigheter i samband med behandlingen av personuppgifter. För att säkerställa överensstämmelse mellan den institutionella ram som avses i kapitel II i förslaget och den allmänna dataskyddsförordningen rekommenderar EDPB och EDPS därför att det klargörs att tillsynsmyndigheterna för dataskydd utgör de viktigaste behöriga myndigheterna när det gäller tillsyn och verkställighet av de bestämmelser i kapitel II som rör behandling av personuppgifter. Sistnämnda myndigheter bör ha ett nära samarbete med de särskilda organ som utsetts enligt förslaget för att bistå offentliga myndigheter och vidareutnyttjare och som anförtros uppgiften att bevilja tillgång för vidareutnyttjande av uppgifter, vid behov i samråd med andra relevanta sektorsmyndigheter, för att säkerställa en enhetlig tillämpning av dessa bestämmelser.
107. EDPB och EDPS noterar också att det enligt artikel 8.4 i förslaget införs en prövningsmekanism för vidareutnyttjare som vill överklaga beslutet att vägra tillgång för vidareutnyttjande som skiljer sig från den som fastställs i direktivet om öppna data. Enligt direktivet om öppna data (se artikel 4.4) ska överprövningsmekanismerna särskilt inbegripa möjlighet till omprövning av en opartisk omprövningsmyndighet som besitter lämplig sakkunskap, bland annat "den tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med förordning (EU) 2016/679 eller en nationell rättslig myndighet, vars beslut är bindande för den berörda offentliga myndigheten". Utan att det påverkar de iakttagelser som redan gjorts i detta gemensamma yttrande om behovet av att klargöra samspelet mellan förslaget och direktivet om öppna data, uppmärksammar EDPB och EDPS lagstiftaren på den bristande överensstämmelsen mellan dessa två regelverk.

3.4 [Krav som är tillämpliga på leverantörer av datadelningstjänster](#)

I motiveringen anges att "[k]apitel III syftar till att öka förtroendet för att dela personuppgifter och icke-personuppgifter och minska transaktionskostnader i samband med delning av B2B- och C2B-data genom att skapa ett anmälningssystem för leverantörer av datadelning. Dessa leverantörer måste uppfylla ett antal krav, särskilt kravet på att vara neutrala när det gäller de uppgifter som utbyts. De får inte använda sådana uppgifter för andra ändamål. När det gäller leverantörer av datadelningstjänster som erbjuder fysiska personer tjänster måste det ytterligare kriteriet att åta sig

förvaltaruppdrag gentemot de personer som använder dem också uppfyllas. Strategin är utformad för att säkerställa att datadelningstjänster fungerar på ett öppet och samarbetsinriktat sätt, samtidigt som fysiska och juridiska personer får större inflytande genom att de ges bättre överblick och kontroll över sina data. En behörig myndighet som utses av medlemsstaterna kommer att ansvara för att övervaka efterlevnaden av de krav som är knutna till tillhandahållandet av sådana tjänster”⁴⁹.

108. I artikel 9.1 i förslaget, vilken specificeras närmare i skäl 22, anges tre olika typer av datadelningstjänster
- under led a, förmedlingstjänster mellan datainnehavare som är juridiska personer och potentiella dataanvändare,
 - under led b, förmedlingstjänster mellan registrerade och potentiella dataanvändare,
 - under led c, ”datakooperativ”.
109. Vad gäller den första typen av datadelningstjänster föreskrivs följande i artikel 9.1 a: ”Förmedlingstjänster mellan datainnehavare som är juridiska personer och potentiella dataanvändare, däribland tillhandahållandet av tekniska eller andra metoder för att möjliggöra sådana tjänster. Dessa tjänster kan innefatta bilaterala eller multilaterala utbyten av data eller inrättandet av plattformar eller databaser som möjliggör utbyte eller gemensamt utnyttjande av data, liksom inrättandet av en särskild infrastruktur för sammankoppling av datainnehavare och dataanvändare.”
110. I skäl 22 specificeras ytterligare följande: ”Leverantörer av datadelningstjänster (dataförmedlare) förväntas spela en nyckelroll i dataekonomin som ett verktyg för att underlätta aggregering och utbyte av stora mängder relevanta data. Dataförmedlare som erbjuder tjänster som kopplar samman de olika aktörerna kan bidra till en effektiv samkörning av data och till att underlätta bilateral datadelning. Specialiserade dataförmedlare som är oberoende av både datainnehavare och dataanvändare kan underlätta framväxten av nya datadrivna ekosystem som är oberoende av aktörer med betydande marknadsinflytande. Denna förordning bör endast omfatta leverantörer av datadelningstjänster som har som sitt huvudsakliga syfte att etablera en affärsförbindelse, en rättslig och möjligen även teknisk förbindelse mellan datainnehavarna, inbegripet registrerade, å ena sidan, och möjliga användare, å andra sidan, samt att bistå båda parter i en transaktion av datatillgångar mellan de båda parterna. Den bör endast omfatta tjänster som syftar till förmedling mellan ett obestämt antal datainnehavare och dataanvändare, utom datadelningstjänster som är avsedda att användas av en sluten grupp datainnehavare och användare.”
111. **Mot bakgrund av ovanstående anser EDPB och EDPS att det övergripande problem till vilket hänvisas i de allmänna kommentarerna i detta gemensamma yttrande, nämligen risken för att det genom förslaget inrättas en parallell uppsättning regler som inte är förenliga med den allmänna dataskyddsförordningen, är särskilt uppenbar vad gäller kapitel III i förslaget. Samspelet mellan bestämmelserna i artikel 9 i förslaget, i vilken hänvisas till ”datainnehavare”, ”potentiella dataanvändare”, ”utbyte eller gemensamt utnyttjande av data”, ”sammankoppling av datainnehavare och dataanvändare”, och bestämmelserna och principerna i den allmänna dataskyddsförordningen är nämligen oklart.**

⁴⁹ Motivering, s. 7.

112. Vi erinrar om att datadelningstjänsten i egenskap av plattform för ”förmedling mellan ett obestämt antal datainnehavare och dataanvändare”, vilken utesluter användning av en sluten grupp av dataanvändare, i synnerhet ska vara förenlig med principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25 i den allmänna dataskyddsförordningen, i den mån förmedlingen avser personuppgifter⁵⁰.
113. EDPB och EDPS hänvisar också till dataskyddsprinciperna om transparens (och ändamålsbegränsning) vid behandlingen av personuppgifter. Såsom anges i artikel 29-arbetsgruppens riktlinjer om öppenhet ”[bör] de registrerade på förhand [...] kunna avgöra syftet med och konsekvenserna av behandlingen” [...] ”med andra ord hur den särskilda behandling som anges i en integritetspolicy/ett integritetsmeddelande faktiskt kommer att inverka på de registrerade”⁵¹.
114. **Begreppet datadelningstjänst i egenskap av plattform för ”förmedling mellan ett obestämt antal datainnehavare och dataanvändare”, som en slags marknadsplats för öppna data, skulle strida mot ovannämnda principer om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard, öppenhet och ändamålsbegränsning om plattformen inte tillåter ett förhandsurval och förhandsinformation om ändamålen och användarna av vederbörandes personuppgifter av och till den registrerade. För tydlighetens skull bör denna aspekt anges i förslaget, åtminstone i skälen.**

⁵⁰ Se artikel 25.2: ”Den personuppgiftsansvarige ska genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att, i standardfallet, säkerställa att endast personuppgifter som är nödvändiga för varje specifikt ändamål med behandlingen behandlas. Den skyldigheten gäller mängden insamlade personuppgifter, behandlingens omfattning, tiden för deras lagring och deras tillgänglighet. Framför allt ska dessa åtgärder säkerställa att personuppgifter i standardfallet **inte utan den enskildes medverkan görs tillgängliga för ett obegränsat antal fysiska personer.**”

Se även EDPB:s riktlinjer 4/2019 om principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard, s. 20:

”När det gäller ändamålsbegränsning kan följande betraktas som centrala komponenter i inbyggt dataskydd och dataskydd som standard:

- Fastställande i förväg: de berättigade ändamålen ska fastställas innan behandlingen utformas.
- Specificitet: ändamålen ska specificeras, och det ska tydligt anges varför personuppgifterna behandlas.
- Ändamålsorientering: behandlingens ändamål bör tjäna som vägledning för utformningen av behandlingen och fastställa gränser för den.
- Nödvändighet: ändamålet avgör vilka personuppgifter som är nödvändiga för behandlingen.
- Förenlighet: eventuella nya ändamål ska vara förenliga med det ursprungliga ändamål för vilket uppgifterna samlades in och tjäna som vägledning för relevanta ändringar av utformningen.
- Begränsning av ytterligare behandling: den personuppgiftsansvarige får inte sammanföra uppsättningar av uppgifter eller genomföra någon ny behandling för nya, oförenliga ändamål.
- Begränsningar för vidareutnyttjande: den personuppgiftsansvarige ska vidta tekniska åtgärder, inbegripet hashing och kryptering, för att begränsa möjligheten att använda personuppgifter för andra ändamål. Den personuppgiftsansvarige bör också se till att det finns organisatoriska åtgärder, såsom policyer och avtalsförpliktelser, som begränsar vidareutnyttjande av personuppgifter.
- Översyn: den personuppgiftsansvarige bör regelbundet se över huruvida behandlingen är nödvändig för de ändamål för vilka uppgifterna samlades in och kontrollera att utformningen är förenlig med kravet på ändamålsbegränsning.

⁵¹ Artikel 29-arbetsgruppens riktlinjer om öppenhet enligt förordning 2016/679, WP260, rev.01, s. 7.

115. Vidare är räckvidden av begreppet dataförmedlare mellan datainnehavare och juridiska personer oklar och bör därför specificeras bättre⁵².
116. Som en allmän iakttagelse kan det också påpekas att förslaget inte specificerar **hur (enligt vilken rättslig grund i den allmänna dataskyddsförordningen) leverantörer av datadelningstjänster ska samla in personuppgifter i syfte att dela dem.**
117. Det är vidare oklart **om leverantörer av datadelningstjänster kan förmedlande data som får vidareutnyttjas av offentliga myndigheter** enligt kapitel II i förslaget.
118. Av öppenhetsskäl och för att öka (snarare än minska) allmänhetens förtroende är det också avgörande att det klargörs i förslaget att datadelningstjänsten kommer att tillhandahållas mot betalning av ett "pris" från datainnehavare och dataanvändare. Denna aspekt kan härledas från lydelsen i artikel 11.3 i förslaget⁵³, men den är oklar och ofullständig (den ger inte någon tydlig bild av de monetära transaktioner som är kopplade till behandlingen av personuppgifter). Det tydliga incitamentet att "monetarisera" personuppgifter ökar också vikten av kontroller av efterlevnaden av dataskyddet⁵⁴. Det är beklagligt att riskerna för dataskyddet, i detta hänseende samt i förhållande till de andra kapitlen i förslaget, inte beaktas i konsekvensbedömningen⁵⁵.
119. EDPB och EDPS noterar dessutom att förslaget inte ger en tydlig bild, exempelvis genom exempel i skälen, av "användningsfall" när det gäller datadelningstjänster (för vilka "transaktionens monetära aspekt", såsom framhållits, ska klargöras för allmänheten och de berörda personerna när detta är

⁵² I skäl 22 anges följande: "[...] Leverantörer av **molntjänster** bör inte omfattas, och inte heller **tjänsteleverantörer som erhåller data från datainnehavare, aggregerar, berikar eller omvandlar data och licensierar användningen** av resulterande data till dataanvändare, utan att upprätta ett direkt förhållande mellan datainnehavare och dataanvändare, till exempel **annonsförmedlare eller datamäklare, datakonsulter, leverantörer av dataprodukter som är resultatet av värde som lagts till** av tjänsteleverantören. Samtidigt bör leverantörerna av datadelningstjänster tillåtas göra **anpassningar av de data som utbyts, i den mån detta gör dem mer användbara** för dataanvändaren, om dataanvändaren så önskar, till exempel genom att konvertera dem till specifika format. Vidare bör **tjänster som är inriktade på förmedling av innehåll, särskilt upphovsrättsskyddat innehåll, inte omfattas** av denna förordning.

Denna förordning bör inte omfatta **plattformar för datautbyte som uteslutande används av en datainnehavare** för att möjliggöra användning av data som de innehar samt plattformar som utvecklats i samband med föremål och enheter som är anslutna till sakernas internet och har som huvudsyfte att säkerställa funktioner hos det uppkopplade objektet eller den uppkopplade enheten och möjliggöra mervärdestjänster. 'Tillhandahållare av konsoliderad handelsinformation' i den mening som avses i punkt 53 i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU och 'leverantörer av kontoinformationstjänster' i den mening som avses i punkt 19 i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 bör inte betraktas som leverantörer av datadelningstjänster vid tillämpningen av denna förordning. Enheter som begränsar sin verksamhet till att underlätta användning av data som görs tillgängliga på grundval av dataaltruism och som bedriver verksamhet utan vinstsyfte bör inte omfattas av kapitel III i denna förordning, eftersom denna verksamhet tjänar mål av allmänt intresse genom att öka mängden data som är tillgängliga för sådana ändamål."

⁵³ I artikel 11.3 i förslaget fastställs följande: "Leverantören ska säkerställa att förfarandet för tillgång till dess tjänster är rättvisa, transparenta och icke-diskriminerande för både datainnehavare och dataanvändare, även när det gäller **prissättning.**"

⁵⁴ I detta avseende håller EDPB på att utarbeta riktlinjer för insamling och användning av personuppgifter mot ekonomisk ersättning.

⁵⁵ Konsekvensbedömning som åtföljer dataförvaltningsakten, SWD(2020) 295 final, finns på <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2020:0295:FIN:EN:PDF>.

aktuellt). I skäl 22 specificeras till exempel när en plattform för datautbyte inte ska anses utgöra en "dataförmedlare" enligt följande: "Denna förordning bör inte omfatta plattformar för datautbyte som uteslutande används av en datainnehavare för att möjliggöra användning av data som de innehar samt plattformar som utvecklats i samband med föremål och enheter som är anslutna till sakernas internet och har som huvudsyfte att säkerställa funktioner hos det uppkopplade objektet eller den uppkopplade enheten och möjliggöra mervärdestjänster." I detta avseende tillhandahålls emellertid inte något planerat användningsfall.

3.4.1 Dataförmedlare enligt artikel 9.1 b: förmedlingstjänster mellan registrerade och potentiella dataanvändare⁵⁶.

120. EDPB och EDPS noterar att bestämmelserna om förmedlingstjänster mellan registrerade som önskar göra sina personuppgifter tillgängliga och potentiella dataanvändare i utövandet av de rättigheter som föreskrivs i förordning (EU) 2016/679, i enlighet med artikel 9.1 b, ska tillämpas utan att det påverkar den effektiva tillämpningen av den registrerades rättigheter och den personuppgiftsansvariges skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.
121. I förslaget specificeras emellertid inte hur sådana tjänsteleverantörer på ett effektivt sätt skulle hjälpa enskilda personer att utöva sina rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen, och inte heller anges på vilken behandling av personuppgifter sådant bistånd skulle vara tillämpligt och exakt gentemot vilka dataanvändare⁵⁷.
122. EDPB och EDPS anser först och främst att det effektiva utövandet av registrerades rättigheter och de möjliga villkoren för ett sådant utövande föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen, under övervakning av nationella tillsynsmyndigheter i enlighet med artikel 51 i samma förordning. Bristen på tydlighet när det gäller de exakta villkoren för den hjälp som tillhandahålls för utövandet av de registrerades rättigheter, liksom om mottagarna av sådan behandling och deras skyldigheter gentemot registrerade, kan medföra ytterligare rättsosäkerhet med avseende på det effektiva utövandet av de registrerades rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen.
123. **EDPB och EDPS rekommenderar därför att förslaget avspeglar EU:s rättsliga ram (den allmänna dataskyddsförordningen), enligt vilken sådana villkor, samt tillhörande skyldigheter som är tillämpliga på leverantörer och mottagare av datadelningstjänster, kan specificeras ytterligare av Europeiska dataskyddsstyrelsen, i enlighet med artikel 70 i den allmänna dataskyddsförordningen⁵⁸.**

⁵⁶ I artikel 9.1 b i förslaget hänvisas till följande: "Förmedlingstjänster mellan de registrerade som önskar göra sina personuppgifter tillgängliga och potentiella dataanvändare, däribland tillhandahållandet av tekniska eller andra metoder för att möjliggöra sådana tjänster, i utövandet av de rättigheter som föreskrivs i förordning (EU) 2016/679."

⁵⁷ Artikel 11.10 i förslaget är fortfarande ganska vagt formulerad: "Leverantören som erbjuder tjänster åt de registrerade **ska handla i deras bästa intresse när den främjar deras utövande av sina rättigheter**, i synnerhet genom att ge de registrerade råd om potentiella dataanvändningar och de standardvillkor som är förbundna med sådan användning."

⁵⁸ I detta avseende håller EDPB för närvarande på att utarbeta riktlinjer om registrerades rättigheter.

124. Det är vidare oklart om förmedlingstjänsterna enligt artikel 9.1 b i förslaget, för vilka det inte tillhandahålls någon definition i artikel 2, hänvisar till, och endast till (och i vilken utsträckning) system för personlig informationshantering. EDPB och EDPS pekar på skillnaden mellan å ena sidan system för personlig informationshantering som möjliggör hantering av personuppgifter och underlättar utövandet av registrerades rättigheter ("gränssnitt med den registrerade")⁵⁹, och å andra sidan leverantörer av datadelningstjänster till företag (vars förhållande till "datamäklare" är oklart). Det är i förhållande till den senare, där den registrerade är mer avlägsen och löper risk att inte ha en tydlig överblick och kontroll över delningen av sina personuppgifter, som det kan uppkomma större risker ur dataskyddshänseende⁶⁰.
125. Principerna om öppenhet, korrekthet och ändamålsbegränsning ska dock tillämpas i samtliga fall.
126. I sitt yttrande om system för personlig informationshantering påpekade EDPS att det "under alla omständigheter är av avgörande betydelse att säkerställa insyn i affärsmodellen gentemot de enskilda personer vars uppgifter behandlas, så att de är medvetna om de intressen som står på spel (från system för personlig informationshantering och andra tjänsteleverantörer) och fullt medvetet kan använda system för personlig informationshantering"⁶¹.
127. Förslaget innehåller vissa förtydliganden om leverantörer av datadelningstjänster som inte är etablerade i unionen för att kunna avgöra om en sådan leverantör erbjuder tjänster inom unionen. Denna specificering enligt skäl 27 i förslaget, förefaller vara överensstämmande med skäl 23 i den allmänna dataskyddsförordningen. Av rättssäkerhetsskäl kan det vara lämpligt att specificera att ovannämnda leverantörer av datadelningstjänster som inte är etablerade i unionen omfattas av

⁵⁹ Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om system för personlig informationshantering av den 20 oktober 2016, tillgängligt på https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf.

⁶⁰ Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om EU-strategin för data, punkt 20: "Samtidigt understryker datatillsynsmannen behovet av att iakttäta försiktighet när det gäller rollen från datamäklare som aktivt deltar vid insamlingen av enorma datamängder, inbegripet personuppgifter från olika källor. De utnyttjar en rad olika datakällor som används för datarelaterade tjänster, t.ex. data som lämnas ut för andra ändamål, uppgifter från offentliga register (öppna data) samt uppgifter som samlats in från internet och sociala medier, ofta i strid med dataskyddslagstiftningen. I detta sammanhang noterar datatillsynsmannen att de stora datamäklarnas verksamhet är föremål för ökad granskning och undersöks av ett antal nationella dataskyddsmyndigheter."

⁶¹ Se s. 13, punkt 52, i Europeiska datatillsynsmannens yttrande om system för personlig informationshantering av den 20 oktober 2016, tillgängligt på https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf.

Se även punkt 53, s. 13: *Modellen med system för personlig informationshantering förefaller inbjuda till en debatt om vem som "äger" våra personuppgifter. Enskilda personer i EU har en grundläggande rätt till skydd av sina personuppgifter som grundar sig på artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Detaljerade rättigheter och skyldigheter i samband med utövandet av denna rättighet regleras närmare i den nyligen antagna allmänna dataskyddsförordningen. Dessa frågor är inte specifika för system för personlig informationshantering: personuppgifter uppfattas ofta som den valuta vi betalar med för så kallade "kostnadsfria" tjänster på internet. Denna trend innebär dock inte att enskildas personuppgifter i rättsligt hänseende kan betraktas som tillgångar som man fritt kan handla med som vilka andra tillgångar som helst på marknaden. Tvärtom kommer system för personlig informationshantering i princip inte att kunna "sälja" personuppgifter, utan istället kommer de snarare att göra det möjligt för tredje parter att använda personuppgifter för särskilda ändamål och specifika tidsperioder, och omfattas av villkor som fastställs av de enskilda personerna själva, och alla andra skyddsåtgärder som föreskrivs i tillämplig dataskyddslagstiftning.*

reglerna och principerna i den allmänna dataskyddsförordningen när det gäller behandling av personuppgifter.

3.4.2 Dataförmedlare enligt artikel 9.1 c: "datakooperativ"

128. EDPB och EDPS understryker att begreppet "datakooperativtjänster" som införs i artikel 9.1 c i förslaget⁶², fortfarande är oklart både när det gäller art och skyldigheter. I detta avseende bör det införas en tydlig definition av sådana leverantörer av datadelningstjänster och de skyldigheter som är tillämpliga på dem för att undvika rättsosäkerhet vid tillhandahållandet av sådana tjänster.
129. I förslaget anges att datakooperativ "strävar efter att stärka enskildas ställning när det gäller att fatta välgrundade beslut innan de samtycker till dataanvändning, påverka dataanvändarorganisationers villkor och bestämmelser knutna till dataanvändning, eller eventuellt kunna lösa tvister mellan medlemmar i en grupp om hur data kan användas när dessa data rör flera registrerade inom den gruppen"⁶³, men det bör erinras om att kraven på öppenhet, villkoren för den registrerades giltiga samtycke enligt artikel 6.1 a i förordning (EU) 2016/679 och villkoren för behandling av personuppgifter enligt denna rättsliga grund är definierade och fastställda i samma förordning.
130. **EDPB och EDPS anser därför att enskildas ställning när det gäller att fatta välgrundade beslut, eller lösa eventuella tvister om hur data kan användas, inte ska betraktas som förhandlingsbara villkor utan snarare som skyldigheter för personuppgiftsansvariga enligt förordning (EU) 2016/679. I detta avseende bör det också påpekas att hänvisningen i skäl 24 i förslaget till data som skulle "röra" flera registrerade, i den mån detta hänför sig till personuppgifter, kanske inte är förenlig med definitionen av personuppgifter i förordning (EU) 2016/679⁶⁴, som hänvisar till "varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person".**
131. Som påpekas i skäl 24 i förslaget kan vidare "rättigheterna enligt förordning (EU) 2016/679 endast [...] utövas av varje enskild person och inte kan tilldelas eller delegeras till ett datakooperativ". EDPB och EDPS anser att formuleringen av sådana principer och möjligheten för datakooperativ att bemyndigas att "förhandla om villkoren för databehandling innan de lämnar sitt samtycke" åtminstone är oklar, om inte direkt motsägelsefull. "Villkoren" för behandling av personuppgifter är – i själva verket – de som fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen och de kan därför inte ändras eller ersättas genom ett avtal eller någon annan typ av privat arrangemang.

⁶² I artikel 9.1 c i förslaget hänvisas till "[d]atakooperativs tjänster, alltså tjänster som stöder de registrerade eller enmansföretag, mikroföretag eller små och medelstora företag som är medlemmar i kooperativet eller som bemyndigar kooperativet att förhandla om villkoren för databehandling innan de lämnar sitt samtycke, så att det kan fatta välgrundade beslut innan de samtycker till databehandling, och som möjliggör mekanismer för utbyte av synpunkter om de ändamål och villkor för databehandlingen som bäst företräder de registrerades eller de juridiska personernas intressen".

⁶³ Skäl 24 i förslaget.

⁶⁴ Definition enligt artikel 4.1 i den allmänna dataskyddsförordningen.

3.4.3 Artikel 10: anmälningssystem – allmänna krav för registrering – innehållet i anmälan, resultat av (och tidpunkt för) anmälan. Artikel 11: Villkor för tillhandahållande av datadelningstjänster

132. I kapitel III i förslaget fastställs en skyldighet för leverantörer av datadelningstjänster som beskrivs i artikel 9.1, att lämna in en anmälan till den behöriga myndigheten (obligatorisk anmälan). Artikel 10.1 och 10.2 innehåller bestämmelser om fastställande av vilken medlemsstat som har jurisdiktion vid tillämpningen av förslaget. Detta är jurisdiktionen i den medlemsstat där leverantören av datadelningstjänster har sitt huvudsakliga verksamhetsställe eller etableringsmedlemsstaten för den rättsliga företrädaren för leverantörer av datadelningstjänster som inte är etablerade i unionen.
133. Den information som ska ingå i anmälan föreskrivs i artikel 10.6 a–h i förslaget⁶⁵. Dessutom föreskrivs i artikel 10.7 att "[p]å begäran av leverantören ska den behöriga myndigheten inom en vecka utfärda en standardiserad förklaring som bekräftar att leverantören har inkommit med den anmälan som avses i punkt 4."
134. Såsom framhålls i motiveringen består anmälningssystemet "av en anmälningsskyldighet med en efterhandskontroll av hur medlemsstaternas behöriga myndigheter uppfyller kraven för att bedriva verksamheten"⁶⁶. Denna aspekt specificeras närmare i skälen 30 och 31 i förslaget⁶⁷.
135. Således är "prövningen" av leverantören av datadelningstjänster begränsad till den behöriga myndighetens kontroll av de (huvudsakligen formella) kraven i artikel 10 och ska genomföras inom en mycket kort tidsfrist (en vecka från dagen för anmälan).

⁶⁵ "Anmälan ska innehålla följande uppgifter:

a) Namnet på leverantören av datadelningstjänster.

b) Leverantörens rättsliga status, form och registreringsnummer, om leverantören är registrerad i ett handelsregister eller liknande offentligt register i unionen.

c) Adressen till leverantörens huvudsakliga verksamhetsställe i unionen, i förekommande fall, och, om tillämpligt, eventuella underordnade filialer i en annan medlemsstat, eller för den rättsliga företrädare som utsetts i enlighet med punkt 3.

d) En webbplats med information om leverantören och verksamheten, i förekommande fall.

e) Leverantörens kontaktpersoner och kontaktuppgifter.

f) En beskrivning av den tjänst som leverantören avser att tillhandahålla.

g) Beräknat startdatum för verksamheten.

h) De medlemsstater där leverantören avser att tillhandahålla tjänster."

⁶⁶ Motivering, s. 5.

⁶⁷ "(30) Ett anmälningsförfarande för datadelningstjänster bör inrättas för att säkerställa en dataförvaltning inom unionen som baseras på ett tillförlitligt utbyte av data. Vinsterna av en tillförlitlig miljö kan bäst uppnås genom ett införande av ett antal krav för tillhandahållandet av datadelningstjänster, men **utan något krav på ett uttryckligt beslut eller en uttrycklig administrativ åtgärd av den behöriga myndigheten för tillhandahållandet av sådana tjänster.**

(31) För att stödja ett effektivt gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster bör leverantören av datadelningstjänster åläggas att **sända en anmälan endast till den utsedda behöriga myndigheten från den medlemsstat där leverantörens huvudsakliga verksamhetsställe är beläget eller där leverantörens rättsliga ombud är lokaliserat.** En sådan anmälan bör inte innefatta mer än en ren förklaring om avsikten att tillhandahålla sådana tjänster och bör endast kompletteras med den information som anges i denna förordning." (fetstil tillagd).

136. I detta avseende noterar EDPB och EDPS att "prövningen" närmast bygger endast på anmälan och att kommissionen har valt ett så "löst" system som möjligt (till skillnad från exempelvis ett tillståndsförfarande). EDPB och EDPS konstaterar att systemet, åtminstone när det gäller behandling av personuppgifter, bör ge mer skydd (dvs. tillhandahålla fler kontroller och skyddsåtgärder för de registrerade, bland annat beträffande de mycket viktiga dataskyddsaspekterna). Detta skulle också göra det möjligt att höja förtroendet, vilket kommissionen eftersträvar.
137. För att ta itu med detta problem bör särskilt skäl 31 i förslaget ändras.
138. Enligt dataskyddsprincipen om ansvarsskyldighet ska leverantörer av datadelningstjänster bland annat kunna visa att de har infört riktlinjer och förfaranden som gör det möjligt för de registrerade att på ett enkelt sätt utöva sina individuella dataskydds rättigheter (förfaranden för att säkerställa att de registrerades rättigheter respekteras), och ska dokumentera besluten om datadelning (särskilt de ändamål för vilka personuppgifterna kommer att delas och de mottagare eller kategorier av mottagare till vilka de kommer att lämnas ut), för att styrka sin efterlevnad av dataskyddslagstiftningen⁶⁸. Dessa aspekter (som bör utgöra kärnan vad gäller den märkning som avses i förslaget⁶⁹) kommer att leda till att allmänheten får större förtroende för leverantörer av datadelningstjänster.
139. EDPB och EDPS påpekar också att bestämmelserna om datadelningstjänster enligt artikel 11 ska omfattas av villkoren i punkt 1–11. I detta avseende konstaterar EDPB och EDPS att medan det i villkoren hänvisas till att konkurrensreglerna ska följas (enligt punkt 9) omfattar dessa (uttömmande uppräknade) villkor inte efterlevnad av dataskyddsregler.
140. **Mot bakgrund av ovanstående och med tanke på den eventuella risken för den registrerade i samband med den behandling av personuppgifter som leverantörer av datadelningstjänster kan genomföra anser EDPB och EDPS att det anmälningsystem som fastställs i förslaget inte föreskriver ett tillräckligt strikt prövningsförfarande för sådana tjänster. EDPB och EDPS rekommenderar att man ska undersöka alternativa förfaranden som särskilt bör beakta ett mer systematiskt införande av ansvarighets- och efterlevnadsverktyg för behandling av personuppgifter i enlighet med den**

⁶⁸ I artikel 30 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs följande: "Varje personuppgiftsansvarig och, i tillämpliga fall, dennes företrädare ska föra ett register över behandling som utförts under dess ansvar. Detta register ska innehålla samtliga följande uppgifter: a) Namn och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige, samt i tillämpliga fall gemensamt personuppgiftsansvariga, den personuppgiftsansvariges företrädare samt dataskyddsombudet. b) Ändamålen med behandlingen. c) En beskrivning av kategorierna av registrerade och av kategorierna av personuppgifter. d) De kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut, inbegripet mottagare i tredjeländer eller i internationella organisationer. e) I tillämpliga fall, överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, inbegripet identifiering av tredjelandet eller den internationella organisationen och, vid sådana överföringar som avses i artikel 49.1 andra stycket, dokumentationen av lämpliga skyddsåtgärder. f) Om möjligt, de förutsedda tidsgränserna för radering av de olika kategorierna av uppgifter. g) Om möjligt, en allmän beskrivning av de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 32.1. [...]"

⁶⁹ I konsekvensbedömningen av förslaget hänvisas bland annat till märkning eller certifiering på s. 19: "Ömsesidigt erkännande av certifierings- och märkningsmekanismer och av ett förtroendesystem för dataaltruism kommer att göra det möjligt att samla in och använda uppgifterna i nödvändig skala", s. 25: "certifierings-/märkningsram för dataförmedlare", och s. 26: "En certifierings- eller märkningsram skulle göra det möjligt för nya dataförmedlare att öka sin synlighet som tillförlitliga organisatörer av datadelning eller datapoolning."

allmänna dataskyddsförordningen, särskilt anslutning till en uppförandekod eller certifieringsmekanism.

141. Det kan också noteras att de skyddsåtgärder som fastställs i kapitel IV i förslaget för dataaltruismorganisationer (artikel 18, transparenskrav, artikel 19, särskilda krav) föreskrivs inte i förslaget med avseende på leverantörer av datadelningstjänster, trots att även dessa datadelningstjänster kan påverka de berörda personernas rättigheter och friheter.
142. Denna skillnad mellan de två anmälningssystemen skulle kunna ge upphov till en motsatsvis tolkning, enligt vilken de krav som fastställts för dataaltruismorganisationer beträffande skydd av personuppgifter i den mån personuppgifter behandlas (till exempel information till datainnehavare om all behandling utanför unionen⁷⁰) inte är tillämpliga på leverantörer av datadelningstjänster.
143. **I detta avseende påpekar EDPB och EDPS särskilt att organisationer som deltar i arrangemang för samkörning av data eller datadelning bör följa vissa gemensamma standarder och det bör uttryckligen påpekas i förslaget att dessa är föremål för tillsyn från oberoende dataskyddsmyndigheter, inte bara vad gäller villkoren för interoperabilitet, utan även villkoren för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter är laglig och underlätta utövandet av registrerades rättigheter (t.ex. genom arrangemang från gemensamt personuppgiftsansvariga i enlighet med artikel 26 i den allmänna dataskyddsförordningen).**
144. Dessutom noterar EDPB och EDPS att förslaget hänvisar till scenarier (användning av metadata för utvecklingen av datadelningstjänsten, i enlighet med artikel 11.2, fortsatt tillgång för datainnehavare och dataanvändare efter det att leverantören av datadelningstjänster har blivit insolvent till uppgifter som lagrats av denne, i enlighet med artikel 11.6), som måste specificeras ytterligare för att anpassas till bestämmelserna och principerna för skydd av personuppgifter.
145. EDPB och EDPS påpekar också att de anmärkningar i de allmänna kommentarerna i detta yttrande som hänför sig till de definitioner som används i förslaget och frågan om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen, också är relevanta för bestämmelserna i kapitel III i förslaget.
146. Dessutom ska det särskilt hänvisas till målet att säkerställa bättre kontroll av den registrerades tillgång till och användning av personuppgifter och erinras om att principen om ändamålsbegränsning är särskilt betydelsefull när det gäller dataförmedlare som riktar sig till företag. Skäl 26 i förslaget⁷¹, i vilket syftet med behandlingen av personuppgifter förefaller identifieras som förmedlingen i samband med delning av data, utan ytterligare specifikationer, kan ge upphov till farhågor ur dataskyddssynpunkt⁷².

⁷⁰ Artikel 19.1 b i förslaget.

⁷¹ I skäl 26 i förslaget föreskrivs följande: "En viktig faktor för att bygga upp förtroendet och öka datainnehavarnas och dataanvändarnas kontroll över datadelningstjänster är att leverantörerna av datadelningstjänster är neutrala när det gäller de data som utbyts mellan datainnehavare och dataanvändare. Leverantörerna av datadelningstjänster bör därför **endast fungera som förmedlare** i transaktionerna och inte använda de data som utbyts för **några andra ändamål**. [...]"

⁷² Se även artikel 2.4 i förslaget: "*metadata*: data om en fysisk eller juridisk persons aktivitet som samlas in i **syfte att tillhandahålla en datadelningstjänst**", artikel 2.7: "*datadelning*: en datainnehavares tillhandahållande

147. EDPB och EDPS anser att de anmärkningar som gjorts i avsnitt 3.3 i detta gemensamma yttrande om vidareutnyttjande av personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter också är relevanta för datadelningstjänster enligt följande:

– All delning av eller tillgång till personuppgifter måste vara strikt definierad vad gäller omfattning och syfte och måste äga rum i full överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen, med beaktande av kraven på laglighet, ändamålsbegränsning och de registrerades berättigade förväntningar.

– Det bör klart framgå att varje "aktör" i databehandlingskedjan, inbegripet leverantören av datadelningstjänster och användaren/användarna, ska tillhandahålla de registrerade den information som avses i artiklarna 13 och 14 i den allmänna dataskyddsförordningen (i de flesta fall kommer artikel 14, vilken är tillämplig om personuppgifterna inte har erhållits av den registrerade, att utgöra den relevanta bestämmelsen i den allmänna dataskyddsförordningen i detta sammanhang). Vi rekommenderar att det i detta avseende läggs till att leverantören av datadelningstjänster ska tillhandahålla den registrerade användarvänliga verktyg som ger honom eller henne en överblick av hur dennes personuppgifter delas, samt ett användarvänligt verktyg för att återkalla samtycke om den tjänst som tillhandahålls består av ett verktyg för att erhålla de registrerades samtycke till behandlingen av deras personuppgifter i enlighet med artikel 11.11 i förslaget.

– Konsekvensbedömningen avseende dataskydd utgör ett viktigt verktyg för att säkerställa ett vederbörligt beaktande av dataskyddskraven samt att enskilda personers rättigheter och intressen skyddas på lämpligt sätt, så att deras förtroende för mekanismen för vidareutnyttjande främjas. Därför rekommenderar EDPB och EDPS att det i förslagstexten intas att **leverantörer av datadelningstjänster (och dataanvändaren) ska genomföra en konsekvensbedömning avseende dataskydd vid uppgiftsbehandling som omfattas av artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen**. Den delning av uppgifter som förslaget rör kan omfatta storskalig behandling, som kombinerar uppgifter från en rad olika källor, eventuellt med särskilda kategorier av data och/eller personuppgifter om sårbara grupper av registrerade. I detta fall är personuppgiftsansvariga skyldiga att utföra en konsekvensbedömning avseende dataskydd i enlighet med artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen. Vidare ska resultaten av sådana bedömningar, när så är möjligt, offentliggöras av både leverantören av datadelningstjänster och användarna som en åtgärd för att främja förtroende och öppenhet.

3.4.4 Artiklarna 12 och 13: behöriga myndigheter och övervakning av efterlevnaden (med avseende på artiklarna 10 och 11).

148. I artikel 12.3 i förslaget föreskrivs att "[d]e utsedda behöriga myndigheterna, dataskyddsmyndigheterna, de nationella konkurrensmyndigheterna, de myndigheter som ansvarar

av data till en dataanvändare för **gemensam eller individuell användning av dessa delade data**", och artikel 11.1: "Leverantören får inte använda de data för vilka tjänsten tillhandahålls för **andra ändamål än att ställa dem till dataanvändarnas förfogande**."

för cybersäkerhet och andra relevanta sektorsmyndigheter ska utbyta den information som behövs för att de ska kunna utföra sina uppgifter i förhållande till leverantörerna av datadelningstjänster.”

149. Denna formulering gör att dataskyddsmyndigheterna roll blir ännu mer underordnad än enligt den ordalydelse som används i förslaget när det gäller dataaltruismorganisationer⁷³, där det hänvisas till ”samarbete med dataskyddsmyndigheter”.
150. I detta avseende erinrar EDPB och EDPS, såsom framhålls i avsnitt 3.7 i detta gemensamma yttrande, om att många bestämmelser i detta kapitel och i de andra kapitlen i förslaget rör behandling av personuppgifter och att dataskyddsmyndigheterna är de myndigheter som ”i konstitutionellt hänseende” är behöriga att utöva tillsynen i samband med skyddet av personuppgifter enligt artikel 8 i stadgan och artikel 16 i EUF-fördraget.
151. Med beaktande av artikel 13 i förslaget anser EDPB och EDPS, trots skäl 28 enligt vilket förslaget inte ska påverka tillsynsmyndigheternas ansvar att säkerställa överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen, att styrningen och övervakningen av efterlevnaden bör definieras bättre för att säkerställa en lämpligare prövning av leverantörer av datadelningstjänster (och dataaltruismorganisationer), inbegripet efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen. Samtidigt undviks överlappningar eller behörighetskonflikter mellan de myndigheter som inrättats genom förslaget (som enligt ordalydelsen i artiklarna 12.3 – och 20.3 – inte är dataskyddsmyndigheter) och dataskyddsmyndigheterna.
152. **EDPB och EDPS anser därför att styrningen skulle definieras på ett bättre sätt genom att dataskyddsmyndigheterna utses till de huvudsakliga behöriga myndigheterna för att övervaka och utöva tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i kapitel III i förslaget.**
153. Att utse dataskyddsmyndigheter till de huvudsakliga behöriga myndigheterna för tillsyn och efterlevnad av bestämmelserna i kapitel III i förslaget skulle också säkerställa en mer konsekvent regleringsstrategi i alla medlemsstater och därmed bidra till en konsekvent tillämpning av förslaget. I enlighet med sin behörighet och sina uppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen har dataskyddsmyndigheterna redan särskild sakkunskap när det gäller övervakning av efterlevnaden vid databehandlingen, granskning av specifik databehandling och datadelning, bedömning av lämpliga åtgärder för att säkerställa en hög säkerhetsnivå för lagring och överföring av personuppgifter samt främjande av medvetenheten bland personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden om deras skyldigheter i samband med behandlingen av personuppgifter.

⁷³ Artikel 20.3: ”Den behöriga myndigheten ska utföra sina uppgifter [i egenskap av myndighet med ansvar för registret över erkända **dataaltruismorganisationer** och för att övervaka efterlevnaden av kraven i kapitel IV i förslaget] i **samarbete med dataskyddsmyndigheten**, när dessa uppgifter rör behandlingen av personuppgifter, och med relevanta sektorsorgan i samma medlemsstat. I alla **frågor som rör en bedömning av efterlevnaden av förordning (EU) 2016/679** ska den behöriga myndigheten först efterfråga ett yttrande eller beslut av den behöriga tillsynsmyndighet som inrättats i enlighet med den förordningen och följa det yttrandet eller beslutet.” Det ska även noteras att det i skäl 28 – vad gäller **leverantörer av datadelningstjänster** – anges att ”[d]enna förordning bör inte påverka skyldigheten för leverantörer av datadelningstjänster att uppfylla kraven i förordning (EU) 2016/679 eller **tillsynsmyndigheternas skyldighet att säkerställa efterlevnaden av den förordningen**”. Detsamma anges **inte** i fråga om dataaltruismorganisationer.

154. Utseendet av dataskyddsmyndigheter som de huvudsakliga behöriga myndigheterna för tillsyn och efterlevnad av bestämmelserna i kapitel III ska stödjas genom den planerade bestämmelsen i artikel 12.3 som möjliggör informationsutbyte mellan dataskyddsmyndigheterna, de nationella konkurrensmyndigheterna, de myndigheter som ansvarar för cybersäkerhet och andra relevanta sektorsmyndigheter för att säkerställa en enhetlig tillämpning av dessa bestämmelser.
155. Dessutom anser EDPB och EDPS att de behöriga myndigheternas befogenheter vid övervakningen av efterlevnaden inte kan begränsas till "befogenhet att begära information", vilket förefaller vara fallet enligt artikel 13.2 i förslaget. Denna begränsning beror definitivt på att det "märkningssystem" som föreslås i förslaget bygger endast på anmälan, även om det inte är lämpligt när det gäller omfattningen av den prövning som märkningen kräver, på grund av de höga förväntningar på efterlevnad av dataskyddet som följer av sådan märkning, särskilt i förhållande till registrerade.
156. Slutligen betonar EDPB och EDPS att dataskyddsmyndigheterna bör få tillräckliga resurser så att de kan utföra den tillsyn som krävs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

3.5 Dataaltruism

3.5.1 Samspelet mellan dataaltruism och samtycke enligt den allmänna dataskyddsförordningen

157. Begreppet "dataaltruism" som avses i förslaget omfattar situationer där fysiska eller juridiska personer frivilligt gör uppgifter tillgängliga för vidareutnyttjande, utan ersättning, för "ändamål av allmänintresse, såsom vetenskaplig forskning eller förbättring av offentliga tjänster"⁷⁴.
158. Det kan hävdas att förslaget inte "skapar" utan "formaliserar/kodifierar" möjligheten för datainnehavare (vilka enligt definitionen i förslaget omfattar registrerade) att göra uppgifter tillgängliga frivilligt, vilket redan föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen. En registrerad kan nämligen redan samtycka till behandling av personuppgifter som rör honom eller henne för bland annat vetenskapliga forskningsändamål.
159. Trots den definition som tillhandahålls i artikel 2.10 i förslaget ("dataaltruism: de registrerades samtycke till behandling av personuppgifter som rör dem, eller tillstånd från andra datainnehavare att tillåta användning av deras icke-personuppgifter utan något krav på ersättning, för ändamål av allmänintresse, såsom vetenskaplig forskning eller förbättring av offentliga tjänster") är begreppet "dataaltruism" fortfarande inte definierat tillräckligt klart och exakt. Det är i synnerhet oklart om det samtycke som avses i förslaget motsvarar begreppet "samtycke" i den allmänna dataskyddsförordningen, inbegripet villkoren för att sådant samtycke ska vara lagligt. Dessutom är det oklart vilket mervärde "dataaltruism" medför, med beaktande av den rättsliga ramen för samtycke som redan föreligger enligt den allmänna dataskyddsförordningen, som föreskriver särskilda villkor för att samtycket ska vara giltigt.
160. Den allmänna dataskyddsförordningen och förslaget är tillämpliga samtidigt vid behandling av personuppgifter som utförs av dataaltruismorganisationer. EDPB och EDPS stöder målet att underlätta

⁷⁴ Artikel 2.10 i förslaget.

behandlingen av personuppgifter för väldefinierade ändamål av allmänt intresse, men sådana mål ska fortfarande uppnås i full överensstämmelse med tillämpliga regler och principer för dataskydd. EDPB och EDPS understryker särskilt att ett av den allmänna dataskyddsförordningens huvudmål är att säkerställa att den registrerade behåller kontrollen över sina personuppgifter. I detta sammanhang understryker EDPB och EDPS att **alla krav som rör samtycke, vilka fastställs i den allmänna dataskyddsförordningen, behöver vara uppfyllda.**

161. EDPB och EDPS upprepar att **den berörda personen i vart fall inte kan "avstå" den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter**, oavsett om det är frågan om en "handling som grundas på altruism" som rör personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige (dataaltruismorganisationen) är fortsatt bunden fullt ut av reglerna och principerna för personuppgifter även om den registrerade har gett dataaltruismorganisationen sitt samtycke till behandling av personuppgifter som rör honom eller henne för ett eller flera angivna ändamål.
162. **Mot bakgrund av ovanstående bör det i förslaget normativa del specificeras att det hänför sig till samtycke enligt definitionen i artikel 4.11 i den allmänna dataskyddsförordningen och att dataaltruismorganisationen, i enlighet med artikel 7.3, ska göra det lika lätt att dra tillbaka sitt samtycke som att ge det⁷⁵.**
163. EDPB och EDPS betonar också att uppgifter som behandlas av dataaltruismorganisationer kan omfatta särskilda kategorier av personuppgifter, t.ex. uppgifter om hälsa.
164. EDPB och EDPS understryker också att data, i enlighet med principen om uppgiftsminimering, bör behandlas i anonymiserad form när det är möjligt och lämpligt för ändamålet.
165. EDPB och EDPS välkomnar att det i artikel 22.3 i förslaget specificeras att om personuppgifter lämnas till dataaltruismorganisationen ska formuläret för samtycke säkerställa att enskilda personer kan ge och dra tillbaka sitt samtycke för en specifik databehandlingsoperation, i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen.
166. I detta avseende anser EDPB och EDPS att reglerna för återkallande av samtycke, inbegripet dess konsekvenser, bör vara tydliga. Det bör särskilt klargöras hur både dataaltruismorganisationen och dataanvändarna ska uppfylla begäranden om återkallande, bland annat genom att radera personuppgifterna i enlighet med artikel 17.1 b i den allmänna dataskyddsförordningen. EDPB och EDPS erinrar om att dataaltruismorganisationer kan behöva utföra konsekvensbedömningar avseende dataskydd när de fattar beslut om "dataaltruism", i enlighet med artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen.

⁷⁵ Se EDPB:s riktlinjer 5/2020 om samtycke, punkterna 121–122, vilka har följande lydelse:

"121. I artikel 6 fastställs villkoren för laglig behandling av personuppgifter och vidare anges vilka sex lagliga grunder som en personuppgiftsansvarig kan åberopa. Det måste fastställas vilken av dessa sex grunder som kommer att tillämpas innan behandlingen inleds och med avseende på ett specifikt ändamål.

122. Det är viktigt att notera i detta avseende att **om de personuppgiftsansvariga väljer att åberopa samtycke för någon del av behandlingen måste de vara beredda att respektera detta val och stoppa denna del av behandlingen om en enskild person återkallar sitt samtycke.** Det vore i grunden orättvist gentemot de enskilda personerna att ge budskapet att uppgifterna kommer att behandlas baserat på samtycke samtidigt som man faktiskt hänvisar till en annan laglig grund."

167. Vetenskaplig forskning omfattar ofta behandling och delning av särskilda kategorier av personuppgifter i stor skala och därför kan den i vissa fall betraktas som en behandling av personuppgifter med hög risk enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Dessutom bör konsekvensbedömningar avseende dataskydd i detta sammanhang genomföras med hjälp av dataskyddsombudet och en etisk granskningskommitté och bör, där så är möjligt och i enlighet med god praxis, offentliggöras i sin helhet eller i form av en sammanfattning.
168. Enligt den allmänna dataskyddsförordningen bör samtycke lämnas genom en entydig bekräftande handling som innebär ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt medgivande från den registrerades sida om att denne godkänner behandling av personuppgifter rörande honom eller henne, som t.ex. genom en skriftlig, inklusive elektronisk, eller muntlig förklaring.
169. I skäl 33 i den allmänna dataskyddsförordningen framhålls att det ofta inte är möjligt att fullt ut identifiera syftet med en behandling av personuppgifter för vetenskapliga forskningsändamål i samband med insamlingen av uppgifter. Därför bör registrerade kunna ge sitt samtycke till vissa områden för vetenskaplig forskning, när vedertagna etiska standarder för vetenskaplig forskning iakttas⁷⁶. Detta avspeglas också i skäl 38 i förslaget.
170. EDPB och EDPS understryker dock att beviljande av denna typ av samtycke för ändamål av allmänt intresse⁷⁷ i sig (som inte är strikt definierat och eventuellt hänvisar till ett annat och mycket bredare tillämpningsområde än vetenskaplig forskning) inte är tillåtet enligt den allmänna dataskyddsförordningen.

⁷⁶ Se de riktlinjer om samtycke som EDPB nyligen har antagit, Riktlinjer 5/2020, särskilt beträffande samtycke till vetenskaplig forskning, s. 30–32.

⁷⁷ Se EDPB, Riktlinjer 03/2020 om behandling av uppgifter om hälsa för vetenskapliga forskningsändamål i samband med covid-19-utbrottet, punkterna 42–45:

”42. I regel ska uppgifter enligt artikel 5.1 b i GDPR ’samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål’.

43. Enligt den ’presumtion om förenlighet’ som föreskrivs i artikel 5.1 b i GDPR ska dock ’[y]tterligare behandling för [...] **vetenskapliga [...] forskningsändamål** [...] i enlighet med artikel 89.1 [...] inte anses vara oförenlig med de ursprungliga ändamålen’. Detta ämne kommer på grund av sin övergripande och komplexa natur att behandlas mer ingående i **Europeiska dataskyddsstyrelsens planerade riktlinjer för behandling av hälsouppgifter för vetenskapliga forskningsändamål**.

44. Enligt artikel 89.1 i GDPR ska uppgiftsbehandling för forskningsändamål ’omfattas av **lämpliga skyddsåtgärder**’ som ’ska säkerställa att tekniska och organisatoriska åtgärder har införts för att se till att särskilt principen om uppgiftsminimering iakttas. Dessa åtgärder får inbegripa pseudonymisering, under förutsättning att ändamålen kan uppfyllas på det sättet’.

45. Genom kraven i artikel 89.1 i GDPR betonas vikten av principen om uppgiftsminimering, principen om integritet och konfidentialitet samt principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard (se nedan). Följaktligen måste kraftfulla åtgärder vidtas för att säkerställa en lämplig säkerhetsnivå enligt artikel 32.1 i GDPR, med tanke på hälsouppgifternas känsliga karaktär och riskerna vid återanvändning av dem för vetenskapliga forskningsändamål.”

Se också EDPB:s dokument som svar på Europeiska kommissionens begäran om förtydligande av hur den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas konsekvent, med fokus på hälsoforskning, antaget den 2 februari 2021.

171. I skäl 35 i förslaget hänvisas till "ändamål av allmänt intresse" genom att det tillhandahålls (inte en definition utan) en icke uttömmande förteckning över exempel, som omfattar tillämpad och privatfinansierad forskning och teknisk utveckling samt dataanalys⁷⁸.
172. **Mot bakgrund av ovanstående anser EDPB och EDPS att kommissionen bör definiera ändamål av allmänt intresse med sådan "dataaltruism" på ett bättre sätt. EDPB och EDPS anser att bristen på definition kan leda till rättsosäkerhet samt medföra att skydds nivån för personuppgifter sänks i EU. Exempelvis ska kravet på att dataaltruismorganisationen ska informera datainnehavaren (inbegripet den registrerade) "om de ändamål av allmänt intresse för vilka den tillåter att deras data behandlas av dataanvändare" överensstämja med principen om att uppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (principen om ändamålsbegränsning enligt artikel 5 b i den allmänna dataskyddsförordningen). Därför bör en uttömmande förteckning över tydligt definierade ändamål tillhandahållas i förslaget. Samtidigt uppmärksammar EDPB och EDPS specifikationen i skäl 38 i förslaget⁷⁹. Denna specifikation bör ingå i förslagets normativa del och inte enbart i skälet och åtföljas av en tydlig åtskillnad i förslaget mellan**
- samtycke till vetenskapliga forskningsområden,
 - ytterligare behandling för vetenskapliga, historiska eller statistiska ändamål,
 - behandling för ändamål av allmänt intresse (vilka ska definieras i förslaget).
173. Dessutom konstaterar EDPB och EDPS att begreppet "centrallager för databaser" i skäl 36⁸⁰, vilket det hänvisas till endast i detta skäl och inte i förslagets normativa del, och som rör behandling av både personuppgifter och andra uppgifter än personuppgifter, behöver förtydligas.

⁷⁸ Skäl 35: "Några exempel på sådana ändamål är hälso- och sjukvård, bekämpande av klimatförändringar, förbättring av mobiliteten, främjande av fastställande av officiell statistik eller förbättrat tillhandahållande av offentliga tjänster. Stöd till vetenskaplig forskning, inbegripet exempelvis teknisk utveckling och demonstration, grundforskning, tillämpad forskning och privatfinansierad forskning, bör också anses som ändamål av allmänt intresse. Denna förordning syftar till att bidra till framväxten av datapooler som görs tillgängliga baserat på dataaltruism och som är tillräckligt stora för att möjliggöra dataanalys och maskininlärning, även över gränserna i unionen."

⁷⁹ Skäl 38: "Dataaltruismorganisationer som är erkända i unionen bör kunna **samla in relevanta data direkt från fysiska och juridiska personer eller behandla data som samlats in av andra.**

Generellt skulle dataaltruism bygga på de registrerades samtycke i den mening som avses i artiklarna 6.1 a och 9.2 a och i enlighet med kraven för lagligt samtycke enligt artikel 7 i förordning (EU) 2016/679.

I enlighet med förordning (EU) 2016/679 kan **ändamål som rör vetenskaplig forskning** stödjas genom samtycke till **vissa forskningsområden** så länge som de är förenliga med allmänt erkända etiska normer för vetenskaplig forskning eller till vissa forskningsområden eller delar av forskningsprojekt.

I artikel 5.1 b i förordning (EU) 2016/679 fastställs att **ytterligare behandling för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål** i enlighet med artikel 89.1 i förordning (EU) 2016/679 inte ska anses vara oförenligt med de ursprungliga ändamålen."

⁸⁰ Skäl 36: "Rättssubjekt som vill stödja **ändamål av allmänt intresse** genom att tillhandahålla relevanta data baserat på dataaltruism i större skala och uppfylla vissa krav, bör kunna registrera sig som 'dataaltruismorganisation som är erkänd i unionen'. Detta kan leda till upprättandet av **centrallager för databaser.** [...]"

3.5.2 Artiklarna 16–17: registreringssystem – allmänna krav för registrering – innehållet i registreringen, resultat av (och tidpunkt för) registreringen.

174. I kapitel IV i förslaget fastställs en möjlighet för organisationer som ägnar sig åt dataaltruism att registrera sig som "dataaltruismorganisation som är erkänd i unionen"⁸¹ i syfte att öka medborgarnas förtroende för deras verksamhet. I detta avseende understryker EDPB och EDPS att förslaget inte klargör huruvida registreringen är obligatorisk eller inte, och inte heller om bestämmelserna i kapitel IV även är tillämpliga om organisationer som ägnar sig åt dataaltruism inte är registrerade.
175. De allmänna registreringskraven anges i artikel 16 och registreringskraven fastställs i artikel 17, särskilt i artikel 17.4 a–i. "Prövningen" av dataaltruismorganisationer är begränsad till den behöriga myndighetens kontroll av kraven i artiklarna 16 och 17.4 och ska ske inom tolv veckor från dagen för ansökan. Vilken typ av kontroll som den behöriga myndigheten ska genomföra definieras dock inte i förslaget.
176. I detta avseende påpekar EDPB och EDPS att ett system som ger starkare garantier vid behandling av personuppgifter skulle vara lämpligare för att säkerställa lämpliga kontroller och i slutändan öka förtroendet, än det "enkla" registreringssystem (som närmast bygger endast på anmälan) som föreskrivs i förslaget och liknar det som planeras för leverantörer av datadelningstjänster.
177. EDPB och EDPS understryker att det är problematiskt att det knappt föreskrivs några rättsliga, tekniska och organisatoriska krav för att bli en "dataaltruismorganisation som är erkänd i unionen" (eller en "leverantör av datadelningstjänster"). Till exempel kommer en organisation, som enligt artikel 15.3 i förslaget har rätt att "beteckna sig som 'dataaltruismorganisation som är erkänd i unionen' i sin skriftliga och muntliga kommunikation" ("märkningseffekt"), sannolikt att samla in personuppgifter som ökar medborgarnas förväntningar, särskilt när det gäller att samma organisation iakttar dataskyddet fullt ut.
178. EDPB och EDPS betonar att organisationer för dataaltruism behöver vara betrodda enheter. När det gäller de allmänna registreringskraven (som föreskrivs i artikel 16 i förslaget) anser EDPB och EDPS också att det planerade kravet på att dataaltruismorganisationer ska vara fristående från enheter som bedriver verksamhet på vinstdrivande grund (t.ex. i juridisk, organisatorisk eller ekonomisk hänseende) enligt artikel 16 b i förslaget bör klargöras⁸².
179. **I synnerhet rekommenderar EDPB och EDPS införandet av en direkt hänvisning till dataskyddskraven i artikel 16, särskilt till de tekniska och organisatoriska krav som gör det möjligt att tillämpa dataskyddsstandarder och utöva de registrerades rättigheter.**
180. **Mot bakgrund av ovanstående och med tanke på de eventuella konsekvenserna för de registrerade vad gäller den behandling av personuppgifter som dataaltruismorganisationer kan genomföra anser EDPB och EDPS att det registreringssystem som fastställs i förslaget inte innehåller ett tillräckligt strikt prövningsförfarande som är tillämpligt på en sådan organisation. EDPB och EDPS rekommenderar att man ska undersöka alternativa förfaranden som särskilt bör beakta ett mer**

⁸¹ Skäl 36 i förslaget.

⁸² "För att kvalificera sig för registrering ska dataaltruismorganisationen [...] b) bedriva verksamhet på icke-vinstdrivande grund och vara fristående från alla enheter som bedriver verksamhet på vinstdrivande grund," (fetstil tillagd).

systematiskt införande av ansvarighets- och efterlevnadsverktyg för behandling av personuppgifter i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, särskilt anslutning till en uppförandekod eller certifieringsmekanism.

3.5.3 Artiklarna 18–19: transparenskrav och ”särskilda krav för att skydda de registrerades och rättssubjekts rättigheter och intressen när det gäller deras data”

181. EDPB och EDPS påpekar att de krav som är kopplade till registreringsystemet bör stärka men **inte ersätta de skyldigheter som dataaltruismorganisationer har i egenskap av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden enligt den allmänna dataskyddsförordningen.**
182. EDPB och EDPS konstaterar att skäl 36 i förslaget är oklart i detta avseende, eftersom det verkar tala för att den dataaltruismorganisation som fungerar som personuppgiftsbiträde ska tillhandahålla metoder för att återkalla samtycke⁸³. Klassificeringen av dataaltruismorganisationen som personuppgiftsbiträde, i stället för personuppgiftsansvarig, kräver dock ytterligare bedömning, eftersom det inte förefaller vara det enda möjliga scenariot i samband med förslaget.
183. Den möjliggörande effekt som registreringen har (för att erhålla status som dataaltruismorganisation) bör också definieras tydligt, särskilt med beaktande av den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen⁸⁴. I detta avseende upprepar EDPB och EDPS att **registreringssystemet inte kan ersätta behovet av en lämplig rättslig grund för behandling av personuppgifter enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen** för att databehandlingen ska vara laglig. Med andra ord är behandling av personuppgifter endast laglig enligt den allmänna dataskyddsförordningen om och i den utsträckning som minst en av de rättsliga grunderna enligt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen är tillämpliga.
184. Med beaktande av artikel 18 i förslaget hyser EDPB och EDPS tvivel om hur dataaltruismorganisationens oberoende ska bevaras i fall där dess finansiering grundar sig på

⁸³ I skäl 36 föreskrivs följande (fetstil tillagd): **”Andra skyddsmekanismer** bör vara att göra det möjligt att **behandla relevanta data inom en säker behandlingsmiljö** som drivs av den registrerade enheten samt sådana **tillsynsmekanismer** som etiska råd eller styrelser för att säkerställa att de personuppgiftsansvariga upprätthåller höga standarder när det gäller forskningsetik, **effektiva metoder för att** när som helst **dra tillbaka eller ändra sitt samtycke, baserat på personuppgiftsbiträdenas informationsskyldighet enligt förordning (EU) 2016/679,** samt **möjligheter för de registrerade att hålla sig underrättade** om användningen av de data som de tillhandahållit.”

⁸⁴ I detta avseende anges följande i skäl 38 i förslaget (fetstil tillagd): ”Dataaltruismorganisationer som är erkända i unionen **bör kunna samla in relevanta data direkt från fysiska och juridiska personer** eller behandla data som samlats in av andra. **Generellt** skulle dataaltruism bygga på de registrerades samtycke i den mening som avses i artiklarna 6.1 a och 9.2 a och i enlighet med kraven för lagligt samtycke enligt artikel 7 i förordning (EU) 2016/679. I enlighet med förordning (EU) 2016/679 kan ändamål som rör vetenskaplig forskning stödjas genom samtycke till vissa forskningsområden så länge som de är förenliga med allmänt erkända etiska normer för vetenskaplig forskning eller till vissa forskningsområden eller delar av forskningsprojekt. I artikel 5.1 b i förordning (EU) 2016/679 fastställs att ytterligare behandling för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål i enlighet med artikel 89.1 i förordning (EU) 2016/679 inte ska anses vara oförenliga med de ursprungliga ändamålen.”

”avgifter som betalas av fysiska eller juridiska personer som behandlar data”⁸⁵ (dvs. data som dataaltruismorganisationen tillhandahåller dessa fysiska eller juridiska personer). Dessutom anser EDPB och EDPS att det bör förklaras bättre i förslaget i vilka situationer dataaltruismorganisationen kan ta ut avgifter av fysiska eller juridiska personer för behandling av data som ”tilldelats” av registrerade för ”dataaltruism”.

185. Såsom påpekats vad gäller vidareutnyttjande av data som innehåller av offentliga myndigheter uppkommer också i detta fall frågan om incitament för den personuppgiftsansvarige att uppmuntra till mer behandling av personuppgifter, i detta fall mer ”dataaltruism”. Klassificeringen av dataaltruismorganisationer som registrerade enheter av icke-vinstdrivande art (skäl 36) – vilket EDPB och EDPS välkomnar – minskar endast delvis det ovan nämnda problemet.
186. Formuleringen i skäl 36 som hänvisar till krav på dataaltruismorganisationer väcker dessutom farhågor, eftersom det hänvisas till ”frivilliga uppfyllande” även när det gäller frågor som rör (obligatorisk) efterlevnad av den allmänna dataskyddsförordningen⁸⁶.
187. Skälet är dessutom inkonsekvent (såvida inte den frivilliga karaktären från kraven i skäl 36 ges en framträdande roll) med den normativa delen av förslaget, artikel 17.3, vilken hänvisar till dataaltruismorganisationer som inte är etablerade i unionen.
188. **När det gäller artikel 19 i förslaget anser EDPB och EDPS att det bör införas en uttrycklig hänvisning till artiklarna 13 och 14 i den allmänna dataskyddsförordningen, för att säkerställa överensstämmelse mellan denna artikel i förslaget och skyldigheterna i samband med öppenhetsprincipen enligt den allmänna dataskyddsförordningen, och att nödvändig information tillhandahålls av dataaltruismorganisationen och av dataanvändarna till den registrerade med avseende på behandlingen av personuppgifter som rör denne.**
189. Dessutom anser EDPB och EDPS att den nuvarande lydelsen i artikel 19.1 a⁸⁷ förefaller oklar och svår att förena med bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen.
190. **Vad gäller detta kapitel i förslaget är en uttrycklig betoning på tillhandahållande av anonymiserade uppgifter när det är möjligt och lämpligt för ändamålet med databehandlingen, i linje med principen**

⁸⁵ Se artikel 18.1 d i förslaget.

⁸⁶ Skäl 36 (fetstil tillagd): ”[...] Sådana registrerade enheters **frivilliga uppfyllande** av **ett antal krav** bör skapa förtroende för att de data som tillhandahålls för altruistiska ändamål faktiskt tjänar ändamål av allmänt intresse. Sådant **förtroende** bör i synnerhet uppnås genom en **etableringsort inom unionen**, kravet att registrerade enheter ska vara av **icke-vinstdrivande art**, **transparenskrav** och **särskilda skyddsmekanismer** för att skydda **de registrerades och företagens** rättigheter och intressen. **Andra skyddsmekanismer** bör vara att göra det möjligt att behandla relevanta data inom en **säker behandlingsmiljö** som drivs av den registrerade enheten samt sådana **tillsynsmekanismer** som etiska råd eller styrelser för att säkerställa att de personuppgiftsansvariga upprätthåller höga standarder när det gäller forskningsetik, effektiva **metoder för att** när som helst **dra tillbaka eller ändra sitt samtycke**, baserat på personuppgiftsbiträdenas informationsskyldighet enligt förordning (EU) 2016/679, samt möjligheter för de registrerade att **hålla sig underrättade** om användningen av de data som de tillhandahåller.”

⁸⁷ I artikel 19.1 a anges följande (fetstil tillagd): ”En enhet som registrerats i registret över erkända dataaltruismorganisationer ska underrätta datainnehavarna a) **om de ändamål av allmänt intresse för vilka den tillåter att deras data behandlas av dataanvändare**, på ett lättbegripligt sätt.”

om uppgiftsminimering, också av särskild vikt för att skydda berörda personer från otillbörliga risker för deras grundläggande fri- och rättigheter, särskilt vid behandling av särskilda kategorier av data.

3.5.4 Artiklarna 20 och 21: behöriga myndigheter för registrering och övervakning av efterlevnaden

191. När det gäller artikel 20.3 i förslaget anser EDPB och EDPS att styrningen och övervakningen av efterlevnaden bör stärkas för att säkerställa en lämpligare prövning av dataaltruismorganisationer, inbegripet efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen, och för att säkerställa att tillsynen av bestämmelserna i förslaget är tydligt definierad så att det föreskrivs att dataskyddskraven, när det är fråga om personuppgifter, efterlevs fullt ut och fortsatt omfattas av behörigheten för de dataskyddsmyndigheter som inrättats enligt dataskyddsförordningen.
192. Att utse dataskyddsmyndigheter till de huvudsakliga behöriga myndigheterna för tillsyn och efterlevnad av bestämmelserna i kapitel IV i förslaget skulle också säkerställa en mer konsekvent regleringsstrategi i alla medlemsstater och därmed bidra till en konsekvent tillämpning av förslaget. I enlighet med sin behörighet och sina uppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen har dataskyddsmyndigheterna redan särskild sakkunskap när det gäller övervakning av efterlevnaden vid databehandlingen, granskning av specifik databehandling och datadelning, bedömning av lämpliga åtgärder för att säkerställa en hög säkerhetsnivå för lagring och överföring av personuppgifter samt främjande av medvetenheten bland personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden om deras skyldigheter i samband med behandlingen av personuppgifter.
193. Dessutom anser EDPB och EDPS att de behöriga myndigheternas befogenheter vid övervakningen av efterlevnaden inte kan begränsas till befogenhet att begära information, vilket förefaller vara fallet enligt artikel 21.2 i förslaget. Denna begränsning beror definitivt på att det "märkningssystem" som föreslås i förslaget bygger endast på anmälan, även om det inte är lämpligt när det gäller omfattningen av den prövning som märkningen kräver, på grund av de höga förväntningar på efterlevnad av dataskyddet som följer av sådan märkning, särskilt i förhållande till registrerade.
194. EDPB och EDPS betonar att dataskyddsmyndigheterna bör få tillräckliga resurser så att de kan utföra den tillsyn som krävs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Dessutom konstaterar EDPB och EDPS i detta avseende att det i skäl 28 – vilket hänvisar till leverantörer av datadelningstjänster – anges att "[d]enna förordning bör inte påverka skyldigheten för leverantörer av datadelningstjänster att uppfylla kraven i förordning (EU) 2016/679 eller tillsynsmyndigheternas skyldighet att säkerställa efterlevnaden av den förordningen". Samma specificering bör också göras med avseende på dataaltruismorganisationer.

3.5.5 Artikel 22: Europeiskt formulär för samtycke till dataaltruism

195. Genom artikel 22 i förslaget ges kommissionen befogenhet att genom genomförandeakter anta ett "europeiskt formulär för samtycke till dataaltruism"⁸⁸. I detta avseende föreskrivs i artikel 22, såsom

⁸⁸ Artikel 22.1: "För att främja insamling av data baserat på dataaltruism får kommissionen anta genomförandeakter om utarbetande av ett europeiskt formulär för samtycke till dataaltruism. Detta formulär ska göra det möjligt att erhålla samtycke i alla medlemsstater och i ett enhetligt format. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 29.2."

specificeras i skäl 41, att formuläret för samtycke ska upprättas genom en genomförandeakt av kommissionen, med bistånd av datainnovationsstyrelsen och i samråd med EDPB.

196. **I detta avseende anser EDPB och EDPS att en mer bindande, bättre strukturerad och institutionaliserad mekanism än ett samråd med EDPB bör fastställas i förslaget.**

3.6 Internationella överföringar av data: artikel 5.9–5.13, skälen 17 och 19, artikel 30

197. Även om förslagets bestämmelser om överföring av uppgifter till tredjeländer på förhand endast verkar vara tillämpliga på andra data än personuppgifter, kommer frågor om rättslig och politisk överensstämmelse med EU:s rättsliga ram för dataskydd sannolikt att uppkomma vid deras tillämpning, särskilt när personuppgifter och andra data än personuppgifter i en datamängd är ouplösligt sammanlänkade med varandra.
198. Även om det förefaller ha varit kommissionens avsikt att utesluta personuppgifter, avspeglas dock inte alltid begränsningen av tillämpningsområdet för bestämmelser om överföring till andra data än personuppgifter tydligt i förslaget. I synnerhet kan artikel 5.9 och 5.10, som avser överföring av uppgifter som innehas av offentliga myndigheter, vara tillämpliga på personuppgifter om dessa personuppgifter samtidigt utgör konfidentiella uppgifter eller uppgifter som skyddas av immateriella rättigheter⁸⁹.
199. **Samtidigt innehåller förslaget en bestämmelse (artikel 5.11) som skulle kunna betraktas som mer "skyddande" för andra uppgifter än personuppgifter, eftersom kommissionen enligt förslaget slutligen genom en delegerad akt⁹⁰ skulle kunna anta särskilda villkor för överföring av andra data än personuppgifter till vissa tredjeländer som är lika långtgående som ett förbud⁹¹.**
200. **Möjligheten för kommissionen att genom en genomförandeakt⁹² anta beslut om adekvat skyddsnivå för överföring av andra data än personuppgifter till ett visst tredjeland kommer sannolikt även att medföra frågor vad gäller samspel och överensstämmelse med de överföringsverktyg som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen för överföring av personuppgifter till samma tredjeland.**
201. **För att säkerställa överensstämmelse med den rättsliga ramen för dataskydd är det i vart fall viktigt att i detta avseende erinra om att den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig på "blandade datamängder", och särskilt kapitel V.**

⁸⁹ Se artikel 5.10 i förslaget: "Offentliga myndigheter får endast överföra konfidentiella data eller data som skyddas av immateriella rättigheter till en vidareutnyttjare som avser att överföra dessa data till en annan tredje part än ett land som utsetts i enlighet med punkt 9 om vidareutnyttjaren åtar sig a) att fullgöra de skyldigheter som införts i enlighet med punkterna 7 och 8 även efter att data överförts till det berörda tredjelandet, och b) att godta jurisdiktionen för domstolarna i den offentliga myndighetens medlemsstat när det gäller eventuella tvister som rör fullgörandet av skyldigheten enligt led a."

⁹⁰ Se skäl 19 i förslaget.

⁹¹ Se skäl 19 i förslaget.

⁹² Se artikel 5.9–5.11 i förslaget.

202. EDPB och EDPS noterar att artikel 30 i förslaget⁹³ endast hänvisar till andra data än personuppgifter och att punkt 2 förefaller avspegla artikel 48 i den allmänna dataskyddsförordningen (med skillnaden att det införs en tidsbegränsning för de berörda internationella avtalen i artikel 30.2).
203. Enligt artikel 30.3 i förslaget ska enheter (den offentliga myndigheten, den enhet som beviljats vidareutnyttjande, leverantören av datadelningstjänster, dataaltruismorganisationen) som mottar ett beslut om att överföra eller ge tillgång till icke-personuppgifter som innehas i unionen av en domstol eller en förvaltningsmyndighet i ett tredjeland begära ett yttrande från behöriga myndigheter eller organ i enlighet med förslaget för att avgöra om de tillämpliga överföringsvillkoren är uppfyllda (artikel 30.3 sista meningen).
204. Samråd med den behöriga myndigheten är nödvändigt när ett beslut av domstolen eller förvaltningsmyndigheten i tredjelandet "skulle riskera att medföra att adressaten bryter mot unionslagstiftningen eller lagstiftningen i den berörda medlemsstaten" (artikel 30.3)⁹⁴.
205. I jämförelse med artikel 48 i den allmänna dataskyddsförordningen förefaller denna bestämmelse gå ett steg längre genom att kräva samråd med den behöriga myndigheten i specifika fall. Därför skulle den i detta avseende kunna anses ge ett bättre skydd för andra uppgifter än personuppgifter i vissa hänseenden, eftersom en sådan anmälan inte föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen.

[3.7 Övergripande bestämmelser om institutionella ramar, klagomål, Europeiska datainnovationsstyrelsens expertgrupp, delegerade akter, sanktioner, utvärdering och översyn, ändringar av förordningen om en gemensam digital ingång, övergångsbestämmelser och ikraftträdande](#)

3.7.1 Artikel 23: krav som avser behöriga myndigheter

206. I kapitel V i förslaget fastställs kraven för hur de behöriga myndigheter som utsetts att övervaka och genomföra anmälningsramen för leverantörer av datadelningstjänster och enheter som ägnar sig åt dataaltruism ska fungera. Det följer av kapitlen III och IV i förslaget att sådana behöriga myndigheter skiljer sig från dataskyddsmyndigheterna. De krav som fastställs i artikel 23 i förslaget tyder på att

⁹³ Artikel 30 – Internationell tillgång, som ingår i kapitel VIII – Slutbestämmelser.

⁹⁴ De ovannämnda villkoren i artikel 30.3 förefaller tillräckliga för att **ersätta villkoren i punkt 2 och därmed ersätta de internationella regler till vilka hänvisas i denna punkt**. I artikel 3.4 föreskrivs följande: "Om villkoren i punkterna 2 och 3 är uppfyllda ska den offentliga myndigheten, den fysiska eller juridiska person som beviljats rätt att vidareutnyttja data i enlighet med kapitel 2, leverantören av datadelningstjänster eller den enhet som registrerats i registret över erkända dataaltruismorganisationer, alltefter omständigheterna, tillhandahålla den minimimängd data som är tillåten till följd av en begäran, baserat på en rimlig tolkning av denna begäran." (fetstil tillagd).

Dessa bestämmelser i förslaget kan vara **oförenliga med annan unionslagstiftning eller medlemsstaternas lagstiftning, särskilt avseende straffrättsligt eller civilrättsligt samarbete**. Denna iakttagelse är relevant inom dataskyddslagstiftningen, eftersom det **vid en felaktig tolkning av begreppet andra data än personuppgifter föreligger en stor risk att offentliga myndigheter, leverantörer av datadelningstjänster, dataaltruismorganisationer, vidareutnyttjare av data och dataanvändare, överför personuppgifter till ett tredjeland med (betydligt) lägre skyddsnivå för de berörda personerna**.

dessa myndigheter har en ”teknisk” karaktär och är ”juridiskt åtskilda från, och funktionellt oberoende av, alla leverantörer av datadelningstjänster eller enheter som finns i registret över erkända dataaltruismorganisationer”.

207. I detta avseende förefaller dataskyddsmyndigheternas roll – enligt kapitel III – vara begränsad till utbyte av information med den behöriga myndigheten och – enligt kapitel IV – att på begäran av den behöriga myndigheten samarbeta med den senare och avge ett yttrande eller ett beslut i frågor som kräver en bedömning av efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen. Vidare definieras inte i förslaget hur och i vilken utsträckning dataskyddsmyndigheterna ska samverka med sådana behöriga myndigheter, samt vilka ekonomiska resurser och personalresurser som förutses för att dataskyddsmyndigheterna ska kunna utföra de uppgifter som krävs för sådan samverkan.
208. EDPB och EDPS konstaterar att många bestämmelser i förslaget, vars tillsyn har anförtrotts behöriga myndigheter som ska utses i enlighet med artiklarna 12 och 20, rör skyddet av personuppgifter. **Mot denna bakgrund understryker EDPB och EDPS att de oberoende tillsynsmyndigheternas behörigheter och befogenheter ska respekteras fullt ut, eftersom de har anförtrotts ansvaret för att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med behandling och underlätta det fria flödet av personuppgifter, såsom föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen och i EU:s allmänna dataskyddsförordning, i enlighet med artikel 16 i EUF-fördraget och artikel 8 i stadgan och i enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol⁹⁵. Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar EDPB och EDPS det i förslaget, i den mån personuppgifter berörs, uttryckligen ska erkännas att dataskyddsmyndigheterna utgör de huvudsakliga behöriga myndigheterna när det gäller övervakning av efterlevnaden av bestämmelserna i kapitlen III och IV i förslaget, vid behov i samråd med andra relevanta sektorsmyndigheter. Såsom redan framhållits bör dessa myndigheter få tillräckliga resurser för att kunna utföra den tillsyn som krävs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.**

3.7.2 Artikel 24: klagomål. Artikel 25: rätten till ett effektivt rättsmedel

209. EDPB och EDPS konstaterar att det i artikel 24 föreskrivs att "[f]ysiska och juridiska personer ska ha rätt att till den berörda nationella behöriga myndigheter inkomma med klagomål mot en leverantör av datadelningstjänster eller en enhet som är registrerad i registret över erkända dataaltruismorganisationer", men däremot specificeras inte det möjliga innehållet i klagomålet (dvs. vilken överträdelse av förslaget det är frågan om). Vidare förefaller det som om klagomål mot offentliga myndigheter eller vidareutnyttjare som avses i kapitel II i förslaget inte är möjliga, eftersom detta inte föreskrivs i artikel 24 i förslaget.
210. I artikel 25 fastställs dessutom rätten till ett effektivt rättsmedel för varje berörd fysisk eller juridisk person avseende underlåtenhet att vidta åtgärder med anledning av ett klagomål som lämnats in till den behöriga myndigheten, samt när det gäller beslut av behöriga myndigheter enligt artiklarna 13,

⁹⁵ Se bland annat EU-domstolens dom av den 9 mars 2010, Europeiska kommissionen/Förbundsrepubliken Tyskland, C-518/07, tillgänglig på <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=sv&num=C-518/07>.

I sin dom av den 9 mars 2010 ansåg domstolen att dataskyddsmyndigheterna inte bör utsättas för någon påverkan utifrån, vare sig direkt eller indirekt. Risker för påverkan utifrån är i sig tillräckliga för att dra slutsatsen att dataskyddsmyndigheten inte kan agera helt oberoende.

17 och 21 (beslut som avser tillsyn över datadelningstjänster, registrering av dataaltruismorganisationer, övervakning av efterlevnaden från registrerade dataaltruismorganisationer).

211. EDPB och EDPS noterar att de ovannämnda bestämmelserna i förslaget om rätten att inkomma med klagomål till den berörda nationella behöriga myndigheten (artikel 24) och om rätten till ett effektivt rättsmedel mot underlåtenhet att vidta åtgärder eller beslut av ovannämnda behöriga myndighet (artikel 25) kan öka risken för parallella och inkonsekventa system mellan den allmänna dataskyddsförordningen och förslaget, vilket framhålls i detta yttrande. Exempelvis skulle klagomål beträffande förmedlingstjänster som ger registrerade möjlighet att utöva de rättigheter som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen (se artikel 9.1 b) omfattas av de behöriga myndigheternas ansvarsområde enligt förslaget. Med andra ord skulle inkonsekvenser och överlappningar i materiell rätt också medföra en eskalering vad gäller överlappningar i fråga om behörighet i administrativa och rättsliga förfaranden.
212. Därför efterlyser **EDPB och EDPS en tydlig, otvetydig och noggrann definition av de materiella regler i förslaget vars tillsyn överläts till behöriga myndigheter och av dess övervakningsmekanism, så att full överensstämmelse med den allmänna dataskyddsförordningen säkerställs.**

3.7.3 Artiklarna 26 och 27: sammansättning och uppgifter från Europeiska datainnovationsstyrelsens expertgrupp

213. Genom kapitel VI i förslaget "inrättas en formell expertgrupp (nedan kallad *Europeiska datainnovationsstyrelsen*) som kommer att underlätta framväxten av bästa praxis hos medlemsstaternas myndigheter, särskilt när det gäller behandling av begäranden om vidareutnyttjande av uppgifter som omfattas av andras rättigheter (enligt kapitel II), säkerställande av en enhetlig praxis i fråga om anmälningsramen för leverantörer av datadelningstjänster (enligt kapitel III), och dataaltruism (kapitel IV). Dessutom kommer den formella expertgruppen att stödja och ge råd till kommissionen om styrningen av sektorsövergripande standardisering och utarbetandet av strategiska sektorsövergripande begäranden om standardisering"⁹⁶.
214. EDPB och EDPS konstaterar att den nyligen inrättade Europeiska datainnovationsstyrelsen, "som består av företrädare för de behöriga myndigheterna i alla medlemsstater, Europeiska dataskyddsstyrelsen, kommissionen, berörda dataområden och andra företrädare för behöriga myndigheter inom enskilda sektorer" (artikel 26.1), skulle anförtros de uppgifter som anges i artikel 27 a–e⁹⁷, vilka även är relevanta med avseende på behandling av personuppgifter.

⁹⁶ Motivering, s. 8.

⁹⁷ "Styrelsen ska ha följande uppgifter:

a) Att rådgiva och bistå kommissionen vid utarbetandet av en konsekvent praxis för offentliga myndigheter och behöriga organ enligt 7.1 **vad gäller behandlingen av ansökningar om vidareutnyttjande av de kategorier av data som avses i artikel 3.1.**

b) Att rådgiva och bistå kommissionen vid utarbetandet av en konsekvent praxis för de behöriga myndigheterna vad gäller tillämpningen av **krav för leverantörer av datadelningstjänster.**

c) Att rådgiva kommissionen om **prioriteringsordningen för sektorsövergripande standarder som ska användas och utvecklas för dataanvändning och sektorsöverskridande datadelning**, sektorsöverskridande jämförelse och

215. EDPB och EDPS välkomnar att EDPB har inkluderats som ledamot i Europeiska datainnovationsstyrelsen. EDPB och EDPS anser dock att de bestämmelserna som rör Europeiska datainnovationsstyrelsen, i den mån de gäller behandling av personuppgifter, sannolikt kommer att påverka de nationella dataskyddsmyndigheternas och EDPB:s uppgifter och befogenheter när det gäller att skydda fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter och underlätta det fria flödet av personuppgifter inom unionen⁹⁸ (särskilt med beaktande av den rad olika uppgifter som EDPB har tilldelats enligt artikel 70 i den allmänna dataskyddsförordningen när det gäller att ge råd till kommissionen och utfärda riktlinjer, rekommendationer och bästa praxis och de uppgifter som EDPS har tilldelats enligt artikel 57 i EU:s allmänna dataskyddsförordning).
216. Därför rekommenderar EDPB och EDPS att det i lagtexten klargörs att de dataskyddsmyndigheter som inrättats enligt nationell lagstiftning och unionslagstiftningen utgör "behöriga myndigheter" när det gäller behandling av personuppgifter. Det bör dessutom tydliggöras att rådgivning till Europeiska kommissionen i dataskyddsfrågor och utvecklingen av konsekvent praxis i samband med behandling av personuppgifter inte omfattas av de befogenheter som tilldelats Europeiska datainnovationsstyrelsen, eftersom dessa uppgifter enligt artikel 70 i den allmänna dataskyddsförordningen uttryckligen tilldelats EDPB.
217. EDPB och EDPS rekommenderar också, för tydlighetens skull samt för att undvika eventuella missförstånd, att Europeiska datainnovationsstyrelsen döps om till "kommissionens expertgrupp för dataförvaltning" eller liknande, för att bättre återspegla den *rättsliga statusen* och *karaktären* från det organ som inrättas enligt artikel 26 i förslaget.

3.7.4 Artikel 31: sanktioner för överträdelse av förslaget, vilka ska fastställas

218. I förslaget harmoniseras inte sanktioner för överträdelse av förslaget (och specificerar inte heller vilka överträdelse som ska sanktioneras, böter för överträdelse av bestämmelserna, eller vilka myndigheter eller organ som är behöriga att tillämpa sådana sanktioner), istället föreskrivs att "[m]edlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder senast den [denna förordnings tillämpningsdag] samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem."

utbyte av bästa praxis när det gäller sektorskrav avseende säkerhet samt förfaranden för tillgång, med beaktande av sektorsspecifik standardiseringsverksamhet.

d) Att bistå kommissionen i **arbetet med att förbättra interoperabiliteten för data och datadelningstjänster** mellan olika sektorer och områden, baserat på befintliga europeiska, internationella eller nationella standarder.

e) Att främja samarbete mellan nationella behöriga myndigheter inom ramen för denna förordning, genom kapacitetsuppbyggnad och informationsutbyte, i synnerhet genom att fastställa metoder för ett effektivt utbyte av information som rör förfarandet för anmälan av leverantörer av datadelningstjänster och registreringen och övervakningen av erkända dataaltruismorganisationer."

⁹⁸ Se till exempel artikel 27 a, enligt vilken styrelsen ska ha till uppgift att "rådgiva och bistå kommissionen vid utarbetandet av en konsekvent praxis för offentliga myndigheter och behöriga organ enligt 7.1 vad gäller behandlingen av ansökningar om vidareutnyttjande av de kategorier av data som avses i artikel 3.1".

219. EDPB och EDPS konstaterar att denna bestämmelse, som begränsar förslaget verkställbarhet (möjligheten att införa harmoniserade sanktioner) och eventuellt även kan ge upphov till forumshopping till den medlemsstat som har de minst långtgående sanktionerna, inverkar negativt på förslaget uttalade syfte att öka förtroendet för vidareutnyttjande, datadelningstjänster och dataaltruism.

3.7.5 Artikel 33: ändringar av förordning (EU) 2018/1724

220. Genom denna artikel i förslaget ändras förordningen om en gemensam digital ingång (förordning (EU) 2018/1724)⁹⁹, genom att följande administrativa förfaranden införs: Anmälan som leverantör av datadelningstjänster, registrering som europeisk dataaltruismorganisation. Det förväntade resultatet är följande: Bekräftelse på mottagande av anmälan, bekräftelse av registreringen.
221. **I detta avseende noterar EDPB och EDPS att systemet för anmälan och registrering, som redan analyserats i detta yttrande, inte kan ersätta behovet av en adekvat rättslig grund för behandling av personuppgifter enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen för att databehandlingen ska vara laglig. Med andra ord är behandlingen av personuppgifter endast laglig enligt den allmänna dataskyddsförordningen om och i den utsträckning som en adekvat rättslig grund enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen är tillämplig. För att undvika oklarheter bör denna aspekt tydligt anges i förslaget.**

Bryssel den 10 mars 2021

För Europeiska dataskyddsstyrelsen

Ordförande

(Andrea Jelinek)

För Europeiska datatillsynsmannen

Europeiska datatillsynsmannen

(Wojciech Wiewiorowski)

⁹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (Text av betydelse för EES.) EUT L 295, 21.11.2018, s. 1.